

zima 2013/2014

CESTA SVĚTEM

Zpravodaj neziskové organizace INEX-SDA

Do Francie
za novými lidmi,
místy a zkušenostmi

Práce jako
balzám na duši

Dobrovolníkem
nehledě na věk

Etiopie: namaluj
své vysněné město

STAŇ SE DOBROVOLNÍKEM

Chceš trávit volný čas smyslně?
Láká tě mezinárodní spolupráce?

a podpoř neziskový projekt v zahraničí!

- dobrovolná práce v oblasti tvého zájmu
- mezikulturní poznávání
- spolupráce v týmu až 20 dobrovolníků z celého světa
- získání nových dovedností, zkušeností a přátelství
- projekty nejrůznějšího zaměření po celém světě
- workcampy na dva až tři týdny, středně a dlouhodobé projekty na 1 měsíc až 1 rok

Jak na to?

- rozmysli si vlastní motivaci
- přečti si všechny informace a podmínky účasti
- vyber si projekt z aktuální nabídky na www.inexsda.cz

OBSAH Zpravodaj 2013/2014

GLEN Léto ve znamení ananasu, Bahir Dar, Etiopie: Namaluj své vysněné město Klára Vacková (roz. Lakomá), Veronika Zrníková	2–4
EVS Every life is senseful, Do Francie za novými lidmi, místy a zkušenostmi Adna Hindija, Kateřina Bujárková	5–6
LTV/MTV S INEXem do Koreje Jan Charvát	7
Workcampy v zahraničí Srbské memorandum, Práce jako balzám na duši Lukáš Machula, Jarmila Řehořková	8–10
Workcampy v ČR Přes Litvu, Finsko, Nizozemí až do českých Kyšic, Dobrovolníkem nehleď na věk, Vést poprvé projekt, přitom prvně pracovat s autisty. Proč ne? Agata Kasprzak, Jitka Pultarová, Masayuki Sano, Barbora Vaněčková	11–15
Fotbal pro rozvoj Co kampaň dala a vzala mezinárodnímu fotbalovému týmu?, Akční měsíc kampaně Fotbal pro rozvoj 2013 je úspěšně za námi!, Kvíz Fotbalu pro rozvoj Lukáš Machulaw, Michaela Krutilová, Veronika Bröcknerová	16–19
Dobrovolnický Klub Dvouletý DoK stále roste Ondřej Bradáč	20–21
Semináře a školení A jak to bylo se mnou? Aneb kariéra školitele, Každé školení je v první řadě zážitek Vendula Švadlenková, Lucie Ptáčníková	21–24

INEX

– Sdružení dobrovolných aktivit

INEX – Sdružení dobrovolných aktivit je nevládní nezisková organizace působící od roku 1991 v oblasti mezinárodního dobrovolnictví, mezikulturního vzdělávání a výchovy k aktivnímu občanství. Zprostředkováváme pro vás dobrovolnické projekty po celém světě a pro zahraniční zájemce organizujeme podobné pobyty u nás. Ročně vyšleme do světa na krátkodobé či dlouhodobé projekty téměř 800 dobrovolníků a pro 400 zahraničních organizujeme s lokálními partnery dobrovolnické projekty v Česku.

Posláním INEX-SDA je podporovat skrze dobrovolnické projekty, vzdělávací programy a kampaně rozvoj tolerantní otevřené společnosti a aktivní zodpovědný přístup k okolnímu světu na místní i globální úrovni. Svou činností vytváříme prostor, v němž mohou zejména (ale nejen) mladí lidé čerpat nové zkušenosti, rozvíjet své schopnosti a dotvářet si vlastní pohled na svět.

V různých regionech ČR organizujeme mezinárodní dobrovolnické projekty a programy sociální integrace, environmentální výchovy a rozvoje venkova. Pražská centrála se vedle vysílání dobrovolníků

do zahraničí a koordinaci dobrovolnických projektů v ČR zaměřuje na rozvojové a mezikulturně vzdělávací projekty a kampaně (GLEN, Fotbal pro rozvoj), brněnská pobočka na sociální programy pro znevýhodněné děti, pobočky Kostelecké Horky a Bílé Karpaty na environmentální výchovu a oživení místního dění i tradičních zvyků a řemesel.

Kontaktní údaje:

INEX-SDA Praha
Varšavská 30, 120 00 Praha 2
web: www.inexsda.cz
e-mail: inexsda@inexsda.cz

**Regionální pobočka
INEX-SDA Kostecké Horky**
Kostecké Horky 57, 517 41 Kostelec nad Orlicí
web: www.inexsda.kosteckehorky.cz
e-mail: sev@kosteckehorky.cz

Regionální pobočka INEX-SDA Brno
Anenská 10, 602 00 Brno
web: www.inexsdabrno.cz
e-mail: info@inexsdabrno.cz

**Regionální pobočka
INEX-SDA Bílé Karpaty**
IN klub, Tvarožná Lhota 148, 696 62 Strážnice
web: www.inexsda.cz/bk
e-mail: bkarpaty@c-box.cz

MILÍ ČTENÁŘI,

jsme rádi, že jste se rozhodli sáhnout po letošním vydání zpravodaje Cesta světem. Opět vám přinášíme souhrn zajímavých zážitků a zkušeností z pera našich dobrovolníků.

Kdo přemýšlí o cestách do dalek, rozhodně by měl zbystrit hned na prvních stránkách, kde se o své zkušenosti dělí účastníci projektu GLEN. O svých zážitcích z Ugandy se rozepsala Klára Vacková. Jak to funguje v Etiopii, prozradila Veronika Zrníková. Zajímavé čtení připravili také účastníci krátkodobých workcampů, ať už těch v České republice nebo za hranicemi. Podařilo se nám například vyzpovídat Jitku, která se vypravila z Čech do velšského Bryncynonu a Masayukiho, který k nám přijel z Japonska, o věkové diverzitě na workcampech. Jejich rozhovor s názvem „Dobrovolníkem nehleď na věk“ rozhodně stojí za přečtení.

Tým kampaně Fotbal pro rozvoj opět přináší shrnutí sezóny a zároveň i prostor pro lehké lámání si hlavy. Na stránkách najdete malý kvíz, který poodhalí zákulisí celého projektu. Nově dostala prostor také naše pravidelná školení. Vendula Švadlenková tak měla možnost povyprávět o své cestě k roli školitelky a Lucie Ptáčníková prozradila, že v první řadě jde při školeních především o zážitek.

Kdo se chce udržet v obraze a má rád krátké zpravodajství, určitě najde potřebné informace v nové rubrice IN a EX.

Doufáme, že se vám bude letošní zpravodaj zamlouvat a přečtete ho od začátku až do konce.

Přejeme příjemné a inspirativní čtení!
Adéla Jansová a tým INEX-SDA

GLEN

Global Education Network of Young Europeans

GLEN je roční cyklus globálního rozvojového vzdělávání, jehož součástí je tříměsíční stáž v neziskové organizaci v zemi globálního Jihu.

Smyslem programu GLEN je umožnit mladým lidem získat vhled do globálního rozvojového vzdělávání v kombinaci s přímou zkušeností s prací v Africe nebo Asii. Po návratu ze stáže pak účastníci přispívají prostřednictvím ponávratových aktivit k posilování povědomí české i evropské veřejnosti o globálních souvislostech.

Účastníci programu, kteří úspěšně absolvují výběrové řízení, se zúčastní dvou mezinárodních týdenních seminářů globálního rozvojového vzdělávání. V rámci samotné stáže společně s partnerem či partnerkou z jiné evropské země pracují na projektu místní organizace. Po návratu z projektu účastníci realizují aktivity a projekty v oblasti globálního rozvojového vzdělávání.

Více informací o podmínkách účasti v programu GLEN a o konkrétních projektech najdete na www.inexsda.cz a Facebooku GLEN Czech. Zájemci o účast v programu se případně mohou obracet přímo na Michaelu Čermákovou (glen@inexsda.cz), která má koordinaci programu GLEN v České republice na starosti.

Projekt GLEN byl podpořen prostředky České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR a Českoněmeckého fondu budoucnosti. Za jejich podporu děkujeme.

Účastnice fotografického workshopu v Ugandě (Foto: Klára Vacková)

LÉTO VE ZNAMENÍ ANANASU

Namísto budíku mě budí komár, který vytrvale bzučí na druhé straně moskytiéry. Nechápu, jak to dělá, ale každé ráno se treťí do stejného času v pět padesát. Přesně deset minut předtím, než mi zvoní budík a já vylézám zpod moskytiéry vstríc komářímu štípnutí. Už jich mám na těle aspoň stovku. Nejvíce na zádech, zadku a stehnech. Protože štípance netrpělivě stále škrábá, jsou poměrně velké a napuchlé a vzdáleně připomínají neštovice. Ty jsem nikdy neměla, ač se o to mamka úpěnlivě snažila a navštívila jsem s ní snad každou školkou, o které se dozvěděla, že v ní propukly neštovice. Můj organismus je prozatím naštěstí pasivní také vůči malárii. Aniž bych brala nějaká antimalarika. Doteď nemám úplně jasno v tom, kde jsou hranice mezi účinnou pomocí a prachspřstým byznysem farmaceutických firem. Tak radší nejm nic.

Sice jsem ležela posledních šest hodin, ale ulehám ještě na zem a dávám si ranní jógové protažení. Pak vycházím na naši ulici nakrmit alespoň suchým chlebem moji oblíbenou fenku, na které by člověk mohl studovat anatomii psa, jak jí jsou na pohublém těle vidět kosti. Naštěstí už spolupracuju s kampalským útulkem, jediným v celé Ugandě, na její záchraně. Lidí na ulici se vždycky náramně baví a popadají smíchy za břicho, když mě vidí. Zřejmě mě mají za bláznivou bílou ženu, které kromě dětí na ulici nejsou lhostejná ani zvířata. Není se čemu divit v zemi, kde stále zcela nefungují práva lidská, natožpak zvířecí.

Vracím se domů, dávám si sprchu s výhledem na strom obspaný papájou a v půl osmé se setkávám s Dennisem, mým tandemem partnerem na snídani. Ten se stejně jako každé ráno, ještě se zalepený-

ma očima, nepřestává divit mým ranním aktivitám. Zatímco Dennis snídá toastový chleba, já jsem se adaptovala na místní kukuřičnou kaši, kterou vylepšuju domácí ananasovou marmeládou. do její výroby jsem se pustila proto, abych ukojila svou marmeládovou vášeň. Protože však nejsem doma, toto léto výjimečně není ve znamení třešňové marmelády s čokoládou a levandulí, ale vědovi mu šťavnatý ananas.

Po snídani vyrážíme do práce. Slum, ve kterém pracujeme, není daleko, ale cestu zdržuje zastavení se na několika místech, abychom pozdravili spoustu lidí, kteří, jak se zdá, o náš pozdrav stojí. V podstatě se jedná o naše kamarády, kteří se tady tvoří zázračně rychle. Naším oblíbencem je David, kterého jsme povýšili na patrona naší ulice. Jeho slovní zásoba v angličtině je omezena na „ahoj, jak se máš?“, „fajn“ a „díky“. I to však stačí na pětiminutový rozhovor, doprovázený potřásáním rukou a někdy dokonce objetím. Akorát včera večer jsem Davida potkala a chtěla si s ním plácnout na „high five“, když tu mě najednou objal. Zaskočení vystřídal úsměv na tváři a potvrzení pro mě samou, o jak přátelský národ se jedná. Kromě Davida zdravíme prodavače ze stánků s ovocem a zeleninou, kde denně nakupujeme ingredience na večeři. Tak si pláceme se spoustou dětí, které se kolem nás shluknou a část cesty nás doprovázejí. V neposlední řadě pozdravíme spoustu řidičů boda-boda motorek, kteří trpělivě vyčkávají na své zákazníky na každém kroku a nehodlají si nechat ujít jakoukoli obchodní příležitost.

V Someru, komunitnímu centru pro slumová děvčata, pozdravy pokračují. Holky, které se kvůli Dennisovi, svému hrdinovi ze světa v jejich očích bohatých bělochů,

začaly pilně učit základům němčiny, volají „Tschüss, wie gehts?“. na mně si zase oblíbily dlouhé vlasy, rovné jako hřebíky. Zatímco já obdivuju jejich účesy a alespoň na den bych si jejich vlasy půjčila, ať s nimi pro jednou můžu něco vymyslet, ony by daly cokoli za mé vlasy, na kterých nedrží vůbec nic a vitr je neposedně cuchá kolem celé hlavy, zastírájí jimi oči a krmí pusou. Taková je už asi lidská povaha, že vždy toužíme přesně po tom opačném, než co nám bylo dáno do vínku.

Zapínám počítač a s napětím čekám, jestli dneska půjde internet nebo si užiju den bez zpráv z okolního světa. Momentálně pracujeme na nových webových stránkách Somera, což je sem tam bez internetu poměrně překérka. Respektive obsah jde tvořit offline, ale to je tak všechno. Nově jsem taky začala s holkami hodiny zeměpisu, kde doufám v prospěch pro obě strany. Nabytí nových znalostí pro zvědavé studentky, které jsou v učení velmi ambiciózní, a uspokojení mé snahy povědět jim něco o uspořádání světa a jednotlivých zemích. Když se mě totiž jejich učitelka geografie zeptala, jestli v České republice mluvíme rusky, mírně jsem vypěnila. Bohužel z této otázky vyplývá jeden ze základních problémů ugandského školství, a sice ten, že pro nedostatek učitelů se najímá skoro každý, kdo je ochotný učit za mizerný plat, aniž by často disponoval kvalifikací pro daný předmět.

Cestou z práce si kupuju nezbytný ananas. Ovoce, které jsem v České republice za celý život měla možná pětkrát. Musím přiznat, že jsem nejedla ananas nejen kvůli obrovské ekologické stopě, kterou za sebou jeho transport zanechává, ale hlavně taky proto, že mi nikdy extra nechutnal. Tady bych se po něm utloukla. Alespoň jeden ananas denně se stal víceméně striktně dodržovaným pravidlem. Jeho sladká chuť se našincům jen těžko vysvětluje. Je to podobné, jako když se snažím někomu popsat, proč nejím v Česku banány poté, co jsem se vrátila z čtyřměsíčního pobytu na Kapverdách, kde banány tvořily základ mé stravy. Snad by se to dalo přirovnat k rozdílu rajčat vypěstovaných doma nebo koupených v supermarketu. Stejná zelenina, dvě naprosto odlišné chuti.

Večer v Ugandě, tropické zemi na rovníku, přichází brzy. Se setměním se také vystřídá nabídka jídla prodávaného na ulici. Zeleninové stánky nahradí místa, kde se na malé mřížce opéká kukuřice. Oloupané brambory, kterým se tady říká írské, aby se odlišily od sladkých batátů, se hodi do oleje, po jehož stáří pro jistotu nikdo nepátrá, a za chvíli se promění v hranolky. Výborný je také smažený maniok, který vypadá jako o něco větší hranolky a obalený a usmažený chutná lépe než jen vařený. Ulicemi se line rybí vůně, která připomíná, že se nacházíme kousek od Viktoriina jezera. Co zůstává neměnné, je hudba. Africké rytmy znějí ze všech možných míst už od brzkého rána a neutichají ani o půlnoci,

kdy se po celém dni chystám do světa snů. Ráno na mě kromě komára čekají další tóny africké, kterých už mám na jednu stranu tak akorát a na druhou stranu vím, že mi budou doma chybět a budu se těšit, až je zase znova uslyším.

Klára Vacková (roz. Lakomá)

Její největším dětským snem bylo stát se námořníkem. ve dvaceti pěti letech odjela na čtyři měsíce na Kapverdské ostrovy, kde studovala na univerzitě, dělala výzkum v místní komunitě a procestovala sedm z devíti kapverdských ostrovů. Kromě cestování ji fascinuje portugalský jazyk, ze svých cest píše reportáže, promítá, miluje dobré vegetariánské jídlo a červené portugalské víno, zajímá se o lidská a zvířecí práva a moc ráda chodí a běhá. na Univerzitě Hradecké Králové vystudovala management cestovního ruchu a politologii afrických zemí. Bydlí a pracuje v Praze pro organizaci ADRA na programu globálního rozvojového vzdělávání.

BAHIR DAR, ETIOPIE: NAMALUJ SVÉ VYSNĚNÉ MĚSTO

Vyrazíte-li na jaře do Máchova kraje, tiše se usadíte na břeh rybníka a budete mít štěstí, spatříte velkolepé námluvní tance jeřába popelavého. Symbol moudrosti, vznešenosti, dlouhověkosti a „pták štěstí“, jak praví mytologie, u nás prožívá polovinu roku. V bažina-

Děti kreslí svá města snů (Foto: Klára Zrníková)

tém terénu si postaví hnízdo a obvykle vyvede dvě mláďata. Mladí jeřábi nemožou příliš zahálet hrátkami a lelkováním, za pár týdnů, až budou dostatečně silní a obratní v letu, se totiž s rodiči vydají na dlouhou a náročnou na cestu. na jih, do teplých krajín, na místo, kde přecháží zimu. Já se letos vydala po trase jeřábů právě na jejich zimoviště, na břeh jezera Tana do Etiopie.

Na rozdíl od několikátýdenního letu jeřába trval ten můj se vším všudy devět hodin a na místě mě čekali přátelští budoucí kolegové, pohodlná postel, dobré jídlo a tradiční etiopská káva, vždy čerstvě upražená. Tažní ptáci jsou o mnoho skromnější než já, stačí jim klidné místo v jezerních mokřadech. Nárůst počtu obyvatel a odlesňování etiopské krajiny však jejich útočiště ohrožuje a nebezpečně rychle zmenšuje. Německá organizace Nabu, pro kterou pracujeme, se proto rozhodla vytvořit kolem jezera přírodní rezervaci UNESCO. A jelikož města jsou velkými znečišťovateli okolní přírody, usadili jsme se v tom největším na břehu jezera, v Bahir Daru, a pustili se odhodlaní a plní nadšení do nelehkého úkolu, hledání nápadů pro „zelené“ a udržitelné město.

Všechno začalo poznáním. Tedy několikátýdenním a zdánlivě nekončícím poznáváním. Ono totiž přijet poprvé do černé

Děti představují svá namalovaná města snů (Foto: Veronika Zrníková)

Afriky a něco místním radit není jen tak. Getinet je náš místní partner, sympatický a ochotný chlapík. První den jsme se společně s ním vydali načerpat informace na městský úřad. Před kanceláří „city manažera“ trpělivě postávala skupinka místních, pravděpodobně si přišli vyjednat povolení pro stavbu domu. Po hodině čekání nás vytížený manažer mile přivítal. Getinet, nervózní z hloučku čekajícího za dveřmi a jistě znalý místní diplomacie, ovšem setkání překvapivě rychle ukončil a my si z něho odnesli pouze jedno poznání, a sice hrdost místních obyvatel na jejich město. Bahir Dar by se měl stát za několik let modelovým městem Afriky, a ačkoli se taková myšlenka může zdát více než ambiciózní, na začátku proměny stává právě odvážný nápad. Nicméně informace o dopravě, zeleni, hospodaření s odpadem nebo rozvoji města jsme nedostali a rychle

j jsme pochopili, že setkání s úředníkem je setkáním člověka s člověkem a první schůzka bude více než získáním podkladů pouze přátelským poklábosením.

Neméně významné pro nás bylo pochopení místního života. K tomu nejsou vystudovaní odborníci třeba, a tak jsme vyrazili do dětské SOS vesničky. Ředitel nás přijal velmi vřele, jako bychom snad byli očekáváni, a tak jsme hned domluvili workshop s těmi nejmenšími na další den. Náš úsměvně krkolomný pokus představit dětem v amharštině, že pocházíme z Česka, Německa a Francie, rozbil počáteční ostych, a jakmile se rozdaly pastelky a papíry, jazyková bariéra docela padla. Zadání bylo jasné: Namaluj své vysněné město. Děti možná netuší, kolik obyvatel žije v třisetisícovém Bahir Daru, za to ale dobře vědí, co by tu rády dělaly, kde se cítí bezpečně a že tu chybí dětské hřiště. A tak

se vesele malovalo, skluzavky a houpačky, fotbalové hřiště, stromy, pelikáni a hroši na jezeře, ale i banky, nemocnice, fabriky a hotely, takzvané symboly bohaté společnosti. A odpověď na otázku „budoucnost pro tvé město?“ už nás nepřekvapila: „zelené, krásné a jednoduše The best“.

Než se jeřábi vydají na svou každoroční pouť a my se tu s nimi vystřídáme, pustíme se s místními do hledání jasnější budoucnosti. Obraz ideálního města, který jsme nakreslili, zdaleka nevyjadřuje potřeby pouze rozvojové země. Podpora místní ekonomiky, udržitelná doprava, energie, „nulový“ odpad, místní potraviny a pitná voda, odpovídající bydlení pro všechny, kvalitní veřejný prostor, a to vše pro šťastný život komunity bez neblahých dopadů na přírodu. Tak jako všude jinde jsme potkali šikovné lidi se smyslem pro dobrou věc, kteří jsou otevření každé radě a zároveň ji tak docela nepotřebují.

Prameniště Modrého Nilu a největší jezero etiopské náhorní plošiny, jeho tajemstvími opředené ostrovy a kláštery, které prý ukrývají Archu úmluvy, tak čekají nadějně vyhlídky. Věřím tomu. Ale počkejme si na jaro, přesvědčí nás o tom vznešení jeřábi.

Veronika Zrníková

Veronika vystudovala architekturu a urbanismus na ČVUT v Praze a během studia se zúčastnila několika krátkodobých workcampů v Srbsku a v Čechách. Po nástupu do pracovního života se jí začala zdát kancelářská židle s počítačem příliš jednotvárná, a tak vyrazila s INEXem na tříměsíční projekt do Indonésie učit děti i sebe o buddhistickém chrámu (2012) a letos na projekt GLEN do Etiopie, kde si prodloužila pobyt, aby pomohla městu vytvořit novou turistickou mapu. Volný čas tráví ráda na loukách a polích, povídáním a hraním u čaje, cvičením jógy a tancem.

Předávání certifikátů Fotbalu pro rozvoj (Foto: archiv INEX-SDA)

Foto: archiv Kateřiny Bujákové

EVERY LIFE IS SENSEFUL

7:30 on a cold morning. I wake up lying down on the mattress. It will be beautiful day for sure. Cold mornings usually bring sunshine. After breakfast and coffee, I head to our precious old car to unload things we need for today. It's a special day. It's for the third time this month, but nevertheless very special.

I need box with workshop materials, INEX stand, promotional material, bag with medals and box with cups and books for winners. Not to forget, I need t-shirts also. While the boys are helping to prepare the stand, I go upstairs to take my football dress and shoes. I enter the main room – it is turned into a kitchen full of people creating lively atmosphere. Special meals for a special day. People who come to Hartenberg on today's action day, will have chance to taste typical food from Kenya, Canada, Ukraine, Czech Republic and Spain. Not only that they will have chance to meet these people, ask them any questions they want and of course, play football tournament with them. Same thing happened to me when I arrived to Czech Republic, four

months before this. I had a chance to meet so many wonderful people from all over the world and learn so much from them, and this meeting never ends. Yes, you guessed correctly! I'm an EVS volunteer! But in one of the most beautiful cities in Europe and best NGO that exist in the country. Again you guessed well! I am EVS in Prague, in INEX-SDA, on an amazing Fotbal pro rozvoj project! Ready to take one month tour all over this beautiful country with people from Czech Republic and Kenya, to bring smiles on the faces of children who play football with us, to teach them about Africa and problems in the Global South, to broaden their horizons and show them there's no place for hate or discrimination in this world, cause we are all equal and have same needs and aspirations.

People are arriving and taking places as audience and gathering playing teams, and we just finished our last preparation – cups for winners and medals for all the participants. We are ready to play fair football and put respect among everything. Today, Hartenberg is hosting everyone; children, students, farmers, managers, workcamp volunteers from all over world who reconstruct the castle, Africans, immigrants, Roma people... Everyone is here with one goal – to have fun respecting others, because winner can be only one and it's the one who plays the fairest football.

For one day, everyone forgot about differences, similarities, about problems and competing among each other. If the world would function like this, it would be much better, though hardly possible to achieve. But if you give at least one day to one community which makes them feel united, their children can be educated to feel no differences between people, valuing what is most important – life. 'Every life is senseful' –

words of the probably most famous person in Hartenberg; Beda. This action days help educate children and youth to look at world through the prism of coexistence. The same way I learned in my life, my country. One would ask why I didn't stay home to promote these ideas, because Bosnia and Herzegovina certainly needs it more than any other country in Europe. The answer is simple; first you have to educate yourself to be ready to educate others. That is why my aim is to absorb as much as possible from this colourful world I am in right now and to offer it to my community. I want to teach others that every life is meaningful, and the differences among us shouldn't divide us, but should be seen as our common fortune.

Adna Hindija

Adna Hindija is from Bosnia and Herzegovina. After studying Psychology in University of Sarajevo she decided to make EVS in the Czech Republic. She enjoys sport, dancing, films and working with children. During her EVS she has been involved in Fotbal pro rozvoj project, participated in one workcamp, leaded another workcamp, participated in and leaded workshops and right now I am helping in GLEN project.

V rámci kampaně na Hartenbergu (Foto: archiv INEX-SDA)

EVROPSKÁ DOBROVOLNÁ SLUŽBA

Rokem 2013 skončila dosavadní podoba EVS (European Voluntary Service), která byla součástí evropského programu Mládež v akci (2007-2013). Dobrovolníci měli díky tomuto programu možnost strávit až jeden rok v zahraničí s finanční podporou Evropské unie.

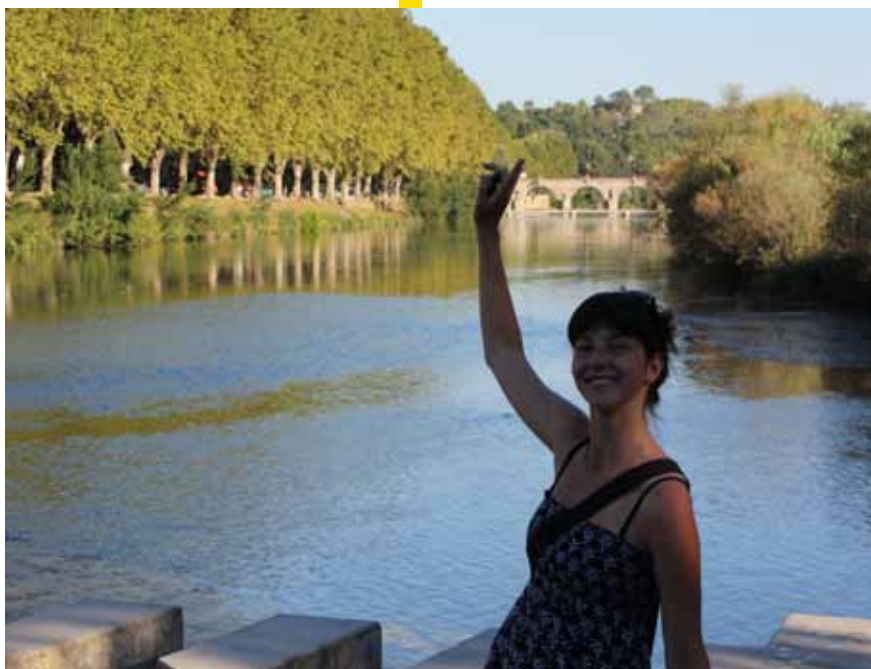
Během sedmiletého období INEX-SDA vyslal téměř 200 dobrovolníků na různé EVS projekty po celé Evropě – někteří pracovali s dětmi, se starými lidmi, jiní v informačních centrech nebo třeba v přírodě, na ekologických či osvětových projektech... Velmi důležitou součástí programu byl jeho vzdělávací rozměr – aktivity neformálního vzdělávání, přípravná a evaluační školení.

Ve stejném duchu bude EVS pokračovat jako jedna z aktivit nového sedmiletého

programu Evropské komise s názvem „Erasmus +“. Došlo ke snížení věkové hranice a do projektů EVS se mohou zapojit mladí lidé ve věku 17 až 30 let.

Informace o EVS a programu ERASMUS+ najdete na www.naerasmusplus.cz. Aktuální nabídku volných projektů a informace o tom, jak se přihlásit, najdete na našich stránkách: <http://www.inexsda.cz/cs/dobrovolnictvi/evs/Evropska-dobrovolna-sluzba>

Pokud se chcete dozvědět víc, pište Kamile Zbuzkové na evs@inexsda.cz.

DO FRANCIE ZA NOVÝMI LIDMI, MÍSTY A ZKUŠENOSTMI

Na jaře 2013 jsem se rozhodla, že je ta pravá chvíle pro cestu někam do světa. Zprvu jsem hledala studijní pobyt, ale má pozornost se zaměřila také na Evropskou dobrovolnou službu. Kamarádka mě náhodou upozornila na aktuální nabídku volného projektu ve Francii od INEXu. Na poslední chvíli jsem odeslala svůj životopis, motivační dopis a po několika dnech se zalapáním dechu otevřela mail, ve kterém stálo, že mě vybrali. Měsíc nato jsem přijela do francouzského města Limoges.

Pracovala jsem v malém dětském domově, kde žilo sedm mladých kluků ve věku 12–21 let. Až na jednoho z nich byli všichni imigranti. Z Afriky, z Asie. Já jsem měla zastávat roli vychovatele. Nesnadný úkol. Zvlášť když člověk nemluví francouzsky a nikdy neměl tu čest s podobnou prací. Nu, učila jsem se za pochodu. Zásadní komplikace přišly s „porouchaným“ vztahem se šéfy. Konfliktů přibývalo, atmosféra houstla, proto jsem se po více než třech měsících rozhodla odejít. Nechtěla jsem se ale předčasně vracet domů, proto jsem požádala koordinující agenturu o změnu projektu.

Zítřka nastupuji v nové práci, v dětském domově v městečku Brive, hodinu cesty vlakem na jih od Limoges. Mám za sebou stěhování – okořeněné ztrátou telefonu (někam se přestěhovat a být bez internetu i telefonního spojení je v dnešní době opravdu neuvěřitelným zážitkem) – a před sebou nový začátek. Noví lidé, nová místa, nové bydlení.

Můj pobyt ve Francii nebyl vždy snadný. Okusila jsem pocity velmi tíživé samoty, totálního pracovního selhání, bolavého mezilidského neporozumění. Ale také pocity ohromného štěstí, radosti, pýchy, především když jsem obstála sama před sebou. Ještě nejsem doma, a proto nevím, co dalšího mi život ve Francii přinese.

Ale potud to všechno bylo nesmírně obohacující a věřím, že tomu tak bude i nadále. I to zlé se časem ukazuje jako fantastická zkušenost. Díky za to. Proto váháte-li někdo, zda vyrazit či zůstat ve sladkých Čechách, seberte se a jedte.

Jsem šťastná, že jsem našla odvahu odjet a posléze sílu setrvat.

Kateřina Bujárková

Katka pochází z Liberce, ale posledních šest let žila v Praze. Studovala na Fakultě humanitních studií UK a posléze na Fakultě filozofické tamtéž v oboru sociální práce a sociální politika. Zbožňuje chvíle v horách, v lesích, u řek a jezer. Spaní pod širým nebem. Má ráda dobrou hudbu, dobré jídlo a pít. A především čas strávený s lidmi, které měla to štěstí poznat. Další zážitky z jejího pobytu ve Francii se dočtete na blogu Kaafrancie.blogspot.fr.

Co znamená EVS v mých očích

Desítky popsaných stránek. V počítači, v sešitovém deníku, který se mnou putuje po všech čertech. Hromady fotek, které snad jednoho dne protřídím a nechám si jen ty nejpovednější.

Nezapomenutelná setkání. S lidmi velmi odlišnými, dokonce i s takovými, se kterými bych se za normálních okolností vůbec potkat nechtěla. Hádky, občas křik, sevřené hrdlo. A naopak setkání s lidmi, s nimiž slova často nejsou

třeba. Tiché porozumění. Hluboké, nádherné. A miliony prosmátých přestátných momentů.

Pár slz. Byly chvíle, kdy už toho na mě bylo moc. Vyčerpání. Jazykové, kulturní. Pocity tíživé samoty, když jsem ještě neznala nikoho mimo okruh lidí, se kterými jsem pracovala. Pocity totální izolace v okamžiku, kdy jsem se ocitla bez telefonu, bez internetu, v novém městě a novém pokoji.

Vděčnost, když jsem cítila, že v těžkých chvílích mám na koho se obrátit. Pomohlo mi hrozně moc lidí. Slovem, darem, objetím. Hrdost, to když jsem obstála sama před sebou. Zklidnění, otevřenost, důvěra.

Spousta krásné nové hudby. Objevení nových chutí, nových požitků. Tanec. Hodiny strávené ve vlaku, v autě, v pohybu. Nalezení kouzelných míst v přírodě i mezi městskými zdmi.

Nesmírně silný pocit, že jsem tam, kde mám být.

Foto: <http://kaafrancie.blogspot.fr/>, <https://picasaweb.google.com/117.639.6482491.047.33382>

S INEXEM DO KOREJE

Pokud jste na tom stejně jako já, tak impuls k dobrovolničení vám dává hlavně myšlenka cestování. Já jsem člověk, který by se rád podíval po celém světě, a proto když jsem objevil dobrovolnický projekt v Koreji, řekl jsem si: Proč ne?

Chtěl jsem prostě jet pryč z Evropy a vidět něco nového. Nevěděl jsem ale, že s takovou myšlenkou budu mezi dalšími dobrovolníky jediný, protože všichni ostatní měli nějaký konkrétní, Koreje se týkající důvod. Proto jsem si o zemi ani nevyhledával moc informací. Prostě jsem byl připraven na to, že přijmu vše, co mě potká. A potkalo mě toho hodně. Samotný projekt byl výborně organizován. Jak INEX-SDA, tak LOVE Korea (místní organizace) jsou velcí profíci. Ze začátku jsem se toho trochu obával, a proto mě to také hodně potěšilo. Nejsem už žádné malé děčko, ale stejně – jste v Koreji, cestujete z jedné strany světa na druhou, může se stát cokoli. Je super pocit vědět, že za vámi stojí někdo, kdo vám chce pomoci.

Učit angličtinu korejské pubertály nebyla žádná sranda, ale troufám si tvrdit, že jsme obstáli na jedničku. Já si chtěl vyzkoušet opravdové učení, protože mám v hlavě myšlenku věnovat se tomu i nadále, cestovat ze země do země a učit angličtinu (začal jsem v Thajsku, kde teď pobývám). Proč si myslím, že jsme obstáli? Po čtrnáci-

ti dnech dokonce učitel angličtiny přestal chodit do hodin, protože měl pocit, že to v pohodě zvládneme. A my to zvládli. Vyzkoušeli jsme si naprosto všechno. Od plánování hodin přes samotnou výuku, zvládání studentů až po vytváření hodnocení. Z této stránky to byla výborná zkušenost. Troufám si říct, že po tři měsíce jsem byl opravdovým učitelem.

A jak to tedy bylo s cestováním? První víkend se v Soulu potkáte se všemi dobrovolníky a od organizace získáte základní nutné informace. Byla to výborná parta lidí a fakt jsme se skamarádili, v kontaktu jsme zůstali i nadále. Téměř každý víkend jsme sedli na autobus a společně někam jeli. Mezi námi zahraničními dobrovolníky byli i tři místní, kteří se mezi nás rychle zapojili, cestovali s námi a usnadňovali tak komunikaci s okolím (není tam zas tak moc anglicky mluvících Korejců).

Ty tři měsíce jsem využil naplno. Byl jsem na severu, na jihu, západě i východě Koreje. Byl jsem na nejjihujižším ostrově Jeju stejně jako na hranici se Severní Koreou. Na východním pobřeží jsem jedl fantastické kraby a o týden později jsem fotil západ slunce na pobřeží západním. Viděl jsem toho moc, zažil jsem toho ještě víc a budu si to pamatovat po celý zbytek života.

Jan Charvát

Honza vystudoval mezinárodní vztahy a evropská studia na Masarykově univerzitě v Brně. Od dětství se věnoval angličtině, a aby ještě prohloubil své znalosti, odjel pracovat a procvičit si jazyk do Anglie. Pak už následoval dobrovolnický projekt v Koreji, kde mohl své čerstvé zkušenosti využít při výuce angličtiny v místní škole. Honzovým největším koníčkem je fotografování a sní o zaměstnání, které by mu umožnilo cestovat po celém světě.

Halasan Mountain: Učení nemusí probíhat jen ve škole. V rámci projektu jsme jeli také na týdenní výlet na ostrov Jeju. Halasan Mountain je vyhaslá sopka a zároveň nejvyšší hora Koreje – opravdu nádherná! (Foto: Jan Charvát)

LTV/MTV – DLOUHODOBÉ DOBROVOLNICTVÍ

Už jste byli na workcampu a bavilo vás to? Pokud ano, možná přemýšlíte, jak vyrazit do zahraničí na delší dobu, jak proniknout hlouběji do místní kultury a jak se intenzivněji zapojit jako dobrovolník. Tohle všechno a mnohem víc vám nabízí dlouhodobé dobrovolnictví (LTV – Long-Term Volunteering, MTV – Mid-Term Volunteering). Projekty MTV/LTV jsou realizovány napříč celým světem tam, kde je

zrovna potřeba. Můžete třeba stavět školu v Africe, učit děti v Indonésii nebo vést workcampy v Mexiku, záleží jen na vás.

Více informací o projektech najdete na našich stránkách: http://www.inexsda.cz/cs/fin//ltv_projects či můžete kontaktovat Kamilu Zbuzkovou na ltv@inexsda.cz.

Nezapomeňte si u každého projektu vždy podrobně přečíst podmínky jeho realizace a náklady s ním spojené.

SRBSKÉ MEMORANDUM

Vzpomínám rád. A poměrně často. Na proklaté rozpálené Srbsko, Na patnáct neuvěřitelně skvělých dobrovolníků, na večerní, alkoholem zpestřeně seance, na životu nebezpečnou jízdu v nestárnoucí ladě, pochopitelně bez pásů, na neposedné motýly v břiše, Na turecké toalety (doposud jsem si bláhově myslel, že turecké záchodky mají využití pouze v Turecku – naopak), na sebepoznání a naslouchání ostatním, na můj první a nedejbože poslední workcamp.

Letošní letní prázdniny se zčistajasna přehouply do své poloviny a já si lebedím, byť se staženým bříškem, na sedadle autobusu, jehož cílovou zastávkou je metropole bývalé Jugošky – Bělehrad. Mám z pekla štěstí. na svůj první workcamp jedu totiž s Katkou. A jak praví jedno české přísloví, že ve dvou se to lépe táhne, to jsem poznal okamžitě. Po patnácti hodinách vystupujeme na autobusovém nádraží a rychle pádíme do hostelu. Večerní Bělehrad je živý, na můj vkus v centru až přespřiliš...

Hned druhý den kupujeme na hlavním nádraží jízdenku a natěšení nastupujeme na srbské poměry do vskutku přepychového autobusu, který zanedlouho uhání směr Čačak (rozuměj do místa veškerého dobrovolnického dění!). Po více než tříhodinové drncavé jízdě vystupujeme na autobusovém nádraží. Protentokrát ale s dvěma podivíny s krosnami na zádech. Jako typičtí Srbové na první pohled nevypadají, utvrzuji se. Možná další dobrovolníci, probíhá nám společně s Katkou zmatečně hlavou. A také že ano.

Po chvíli vzájemného nejistého okoukávání si poznáváme.

Poté míříme s naší vedoucí Valerií ke střední škole, která se stává pro následující tři týdny domovem. Společné sociálky, dokonale zrezivělé a ne zcela funkční turecké toalety, malinkatá tělocvična pro patnáct lidí určená pro společné soužití ve dne i v noci. Krucipisek, takovéto zázemí jsem si nepředstavoval ani v nejčernějším snu.

Foto: Lukáš Machula

Alespoň že mám s sebou špunty do uší. Možná se budou hodit, utěšoval jsem s trochou důvtipu, abych překonal prvotní šok. A světe, div se, byly vážně potřeba!

Hurá, práce volá

Budíček v sedm hodin (!) odstartoval pracovní maraton. Nasnídat se, vyčistit chrup, nasoukat na sebe pracovní úbor, pečlivě se namazat proti ostrému slunci a popadnout vercajk – pilky, sekerky, hrábě a mačety. na místě určení dostáváme instrukce, jaké „invasive plants“ (omlouvám se, ale

jakékoliv kloudné české pojmenování mě bohužel nenapadá) mají poznat sílu ostře nabroušeného náčiní. Díkybohu pracujeme ve stínu, který bezplatně dodávají koruny stromů. Rtuť v teploměru totiž zvesela šplhá k 35 stupňům Celsia. Každý pracuje se zápalem, i když se skrznaskrz propoceným tričkem. Když v okolí není po „invasive plants“ ani vidu, ani slechu, odebíráme se, byť strhaní, k druhé předesílané činnosti workcampu – sbírání odpadků. Téměř každý by mohl jistě namítnout, že sběr smetí je činností ryze monotónní a ne zcela požitkářskou. Opak je ale pravdou. Komu se v životě poštěstí lovit z močálu pneumatiku michelinku nebo s vypětím všech sil tahat ze země trčící pytel jako v pohádce O veliké řepě? S největší pravděpodobností jen málokomu.

K poledni se vracíme za doprovodu sluneční výhně ke škole. Hladem silhající vyčkáváme netrpělivě na oběd. Každým okamžikem má totiž dorazit tak jako ráno bílý pick-up s proviantem. Společně rozbalujeme geniálně zabalenou krabici. Dnešní menu je sendvičové. Přezvykujeme chutné sendviče a s plnými ústy se předháníme v tipech, co nás k obědu pro změnu čeká

chatelno. Je čas na zasloužený odpočinek. Sedíme v trávě a se zaujetím pozorujeme štěbetající opeřence. Jeden z dobrovolníků hbitě šplhá po větvích jabloní. Znenadání se objevuje s plnou náručí božsky vonících jablek. Spokojeně jablka chroupáme a já si teprve uvědomuji, co ve skutečnosti znamená být dobrovolníkem. V tutéž chvíli se mne zmocňuje nepopsatelně zvláštní pocit. Ve skrytu duše si říkám, že na světě je přece jen krásně. Alespoň na pár okamžiků ze sebe setrást háv obtěžkaný nitkami starostí a stresu. Anebo se na moment odpoutat od svazujících okovů osobní odpovědnosti. Zapadající slunce nám dává poslední sbohem a my se po celodenní (šestihodinové) dřině loudáme ke škole. Cestou si povídáme. O tom, co nás zavedlo právě do Srbska, co nás čeká po návratu z workcampu, kolik máme ve skutečnosti dobrých přátel, ale také o tom, jak dělat svět lepším. Fantazírujeme, byť poněkud utopicky.

Při práci dny ubíhají

Následující dny probíhají v obdobném duchu. Mačetami a sekyrkami se neohroženě prodíráme skrz houští nebo sbíráme zemi poseté odpadky. Práce je sice stereotypní, ale nám nadále přináší radost. Jenže ani ne za týden je všecičko jinak. Měříme, řezeme, šmirglujeme, zatloukáme, montujeme a nakonec barvíme na hnědo. Stavíme totiž dřevěné budky pro ptáčata-mláďata. Vypadají famózně i proto, že vzešly z ručiček naprostých amatérů.

Je středeční ráno. V trávě se třpytí kapičky rosy a došeda zabarvená mlha zvolna ustupuje slunečním paprskům.

Foto: Lukáš Machula

Foto: Lukáš Machula

Postupně se loučíme. Já si jen zarmouceně představuji prázdnou tělocvičnu, do které jsme se s radostí vraceli z večerních flámů, ve které jsme opakovaně pojídali protivně sendviče a ve které jsme usínali a probouzeli vedle sebe. Nyní v tělocvičně zůstane jen nebyvalé ticho a liduprázdno. Nadobro se vytratí jakékoli emoce a pohyb. Jenže mně zbývá už jen pár minut vyrazit na autobusové nádraží. Chtěl bych zůstat, žadoním marně kohokoliv ve skrytu své duše. S krosnou na zádech se tu však nenávratně loučím. V autobuse frčící směrem na Prahu přemítám nad právě proběhnutším workcempem. V hlavě se snažím

složit pestrobarevnou mozaiku sestávající z milionu droboučkových dílků. Příkládám jeden kousek po kousku, leč stěží. Pozvolna vzniká překrásný mozaikový obrázek. Obrázek zaplněný nádhernými vzpomínkami na workcamp. Proto vzpomínám rád. A poměrně často...

Lukáš Machula

Lukáš je pilným studentem Vysoké školy ekonomické v Praze. Zúčastnil se krátkodobých workcampů v Srbsku a v Německu a letos kopal za lepší svět s Fotbalem pro rozvoj. Díky INE-Xu objevil kouzlo neziskového sektoru, kterému by se chtěl po škole věnovat.

WORKCAMPY – KRÁTKODOBÉ MEZINÁRODNÍ PROJEKTY

Workcamps trvají zpravidla dva až tři týdny a účastní se jich pět až dvacet převážně mladých lidí z různých zemí světa, kteří zde společně žijí a pracují. Jsou ideální pro ty, kteří mají chuť poznávat nové věci, lidi a kultury jiných zemí a přitom udělat něco pro ostatní. Pracovní zaměření workcampů je rozmanité: dobrovolníci například pomáhají při rekonstrukcích historických památek, pracují v přírodních rezervacích, v uprchlických táborech, podílejí se na organizaci kulturních a osvětových akcí apod. Vedle odvedené práce je důležitou součástí projektu vzájemné poznávání. Workcamps jsou silným prostředkem pro skutečné a trvalé porozumění mezi kulturami a politickými i náboženskými rozdíly.

Práce na workcampech je neplacená. Účastníci mají zajištěno ubytování a stravování, dopravu na projekt si zařizují sami. Nabídka INEX-SDA každoročně obsahuje kolem 2000 workcampů po celém světě. Může se jich zúčastnit kdokoli starší 16 let, pokud je zároveň připraven komunikovat v cizím jazyce. Existují projekty i pro rodiny, seniory, i lidi se znevýhodněním.

Více informací a on-line přihlášku najdete na www.inexsda.cz. Můžete se také obrátit na Janu Koňasovou (info@inexsda.cz), která zajišťuje vysílání českých dobrovolníků na zahraniční workcamps.

ZKUŠENOSTI Z WORKCAMPŮ

Byl to můj první workcamp a všem dobrovolníkům bych takový přála jako první zkušenost. Nádherné místo, skvělí lidé, zájem místních o nás a naši práci. Poznali jsme francouzský venkovský život, podívali se k místním během společných večeří, zúčastnili jsme se tradičního bálu a mezinárodní večeře. Práce byla zábavná, smysluplná a pro každého adekvátní, technické vedení super ve všech ohledech. .

Karolína, 21 let, workcamp ve Francii

Z mého prvního workcampu jsem naprosto ohromena. Jsem nadšená z toho, že jsem objevila způsob, který umožňuje spřátelit se s lidmi

z celého světa, poznat jiné kultury, obohatit tak sám sebe a ještě k tomu být prospěšný druhým. Vždy jsem si připadala v tom velkém světě trochu ztracená a spousta věcí pro mě byla nemožných. Teď mi přijde, že náš svět je tak malý a člověk může dokázat úplně všechno! Díky, skvělá zkušenost.

Anna, 20 let, workcamp v Rusku

Finský workcamp můžu všem jen a jen doporučit. Poznala jsem tam úžasné lidi a mezi dobrovolníky byli lidé z tak odlišných koutů světa, že jsem nepoznala pouze finskou kulturu, ale také spoustu dalších kultur, ve kterých žijí právě ti

ostatní dobrovolníci. Byla jsem moc šťastná, že se místo tohoto workcampu nachází v jezerní oblasti Finska, protože ta příroda kolem byla opravdu nádherná. Bylo to poprvé, co jsem byla na nějakém workcampu, a musím říct, že to předčilo má očekávání. Bylo to super!

Adéla, 18 let, workcamp ve Finsku

Jet na tento dobrovolnický workcamp bylo mé nejlepší rozhodnutí v životě!

Dominika, 19 let, workcamp ve Slovinsku

PRÁCE JAKO BALZÁM NA DUŠI

Někou dobu jsem si myslela, že můj první workcamp před třemi lety v Srbsku bude zároveň posledním. Skončila jsem VŠ, nastoupila na plný úvazek do práce a začala si vážit každého dne dovolené. Letos mne to ale po nějaké době v pracovním koloběhu, záprahu a bez pořádných zážitků tak nějak táhlo na stránky INEXu...

Začala ve mně hlodat myšlenka, že bych zase nějaký ten workcamp ráda zkusila. Opět mne to táhlo na Balkán a jako první mne zaujal workcamp ve Slovinsku spočívající v sázení vinice. Bohužel byl ale

moc dlouhý a tak s omezenou dovolenou neslučitelný. Na další mě z důvodu omezené kapacity nevybrali. Začala jsem si zoufat. Po chvíli jsem se ale rozhodla, že i přes všechny překážky chci rozhodně jet na ten vinařský, ať se děje, co se děje. Po pár měsících musím říci, že to bylo jedno z nejlepších rozhodnutí v mém životě. Jakmile jsem poprvé uviděla překrásné místo v horách blízko hranic s Chorvatskem, kde jsme workcamp trávili, spadl ze mne všechn stres, já se zhluboka nadechla a nemohla se dočkat nových zkušeností a zážitků. A že jich bylo! Těch deset dní bylo opravdu nezapomenutelných.

Naším hlavním posláním bylo kompletně vybudovat novou vinici a pomoci vinařskému turismu ve Slovinsku. Bylo třeba vyhloubit díry, připravit tyče a půdu a zasadit vinnou révu, což je celkem pečlivá práce. Zároveň jsme po regionu cestovali a pomáhali i na ostatních vinicích. Všude nás úžasně pohostili. I hostitelská rodina se o nás starala výborně. Nebrala nás jen jako pracovníky, ale i jako turisty, ukázala nám ze své země jak pohostinnost, tak i nádherná místa. Také ubytování bylo překrásné, spali jsme ve vinařských chatkách se slámovou střechou. Jedna chatka

měla dokonce sklípek, kde bylo k dispozici místní víno Cviček. Na konci jsme dostali certifikát a stali jsme tak oficiálními propagátory vinařského turismu. Loučení bylo jako asi na každém workcampu těžké, s ostatními dobrovolníky jsme si opravdu kápli do noty a i přes kulturní odlišnosti jsme vytvořili bezva partu. I když se naše cesty rozdělily, jedno nás bude spojoovat navždy, a to vinice ve slovinských horách, ze které, jak doufáme, bude výborné víno. Nemůžu se dočkat, až jej za pár let ochutnám.

Jarmila Řehořková

Jarmila je momentálně vytížena prací v mediální agentuře, přesto si nedokáže život představit bez dobrovolnických aktivit, které jí mimo jiné přinášejí i možnost odreagovat se. Blízké jsou jí jak mezinárodní workcampy, tak místní rozvoj v regionu, kde žije.

WORKCAMPY V ČESKÉ REPUBLICCE

V ČR pořádáme ve spolupráci s našimi regionálními partnery každý rok 35–40 workcampů, kterých se účastní 350–400 dobrovolníků z různých zemí světa včetně ČR. Skupina 7–16 především mladých lidí žije po celou dobu trvání projektu společně a pracuje v dané komunitě na společensky prospěšném projektu. Podílejí se například na údržbě či opravách historických památek, ochraně životního prostředí, pracují s dětmi a seniory nebo se věnují biozemědělství. Mnoho workcampů probíhá v malých obcích, kde dobrovolníci pracují ve veřejném prostoru a organizují různé aktivity spolu s místními lidmi, např. mezinárodní večery nebo sportovní utkání. Mezinárodní dobrovolnictví takto v sobě spojuje příležitost k poznávání různých kultur a možnost přímé pomoci místním komunitám.

Pro tyto projekty INEX-SDA školí ročně přes 60 dobrovolných vedoucích, kteří vedou skupinu mezinárodních dobrovolníků a stávají se prostředníky mezi dobrovolníky, místní partnerskou organizací a místními obyvateli. Podmínky pro vedoucí jsou: věk min. 18 let, komunikační úroveň angličtiny a účast na školení vedoucích, které probíhá vždy na jaře.

Pro více informací o projektech v ČR nebo o tom, jak se stát vedoucím či účastníkem workcampu, navštivte webové stránky www.inexsda.cz a sekci „Dobrovolnické projekty“ nebo kontaktujte Renatu Lupačovou na adrese projekty.cr@inexsda.cz.

PŘES LITVU, FINSKO, NIZOZEMÍ AŽ DO ČESKÝCH KYŠIC

Každý rok na workcampy do České republiky přijede okolo 350 dobrovolníků z různých koutů světa. Letos byla jedním z nich i polská účastnice Agáta, která si vybrala workcamp v Kyšicích poblíž Plzně. Jako dobrovolnice objela nespočet různých míst v Evropě a poslední dobou dobrovolničí i s tříletým synem.

Jak jste se dozvěděla o workcampech?

Jsem členkou dobrovolnické organizace SCI Polsko. Pobočka v Poznani vydala online katalog se širokou nabídkou workcampů po celém světě. Prošla jsem si spoustu z nich a vybrala jsem si pár workcampů, které se zdály být nejlepší, abych se mohla zúčastnit i se svým synem.

Měla jste již před letošním workcempem jinou dobrovolnickou zkušenost?

Před tím, než jsem jela dobrovolničit do Kyšic, jsem byla na spoustě workcampů v Německu, Finsku, Litvě, Nizozemsku a Itálii. Každý kemp měl jiné téma a nabízel jinou zkušenost. Organizovali jsme festivaly, vedli secondhandový obchůdek, pomáhali na dětských táborech, opravovali staré domy, káceli stromy v parcích a lesích a pracovali na farmě nebo ve vinohradu.

součástí něčeho jedinečného v konkrétní cizí zemi. Mám radost, jak v Polsku roste počet dobrovolnických aktivit, do kterých se zapojují různé komunity a které se často vyvinou do dlouhodobých projektů. **Proč jste si vybrala právě projekt v Kyšicích?**

Na výběr nebylo mnoho kempů, kam bych mohla bez problémů jet s tříletým synem. Kemp v Kyšicích vypadal jako skvělá příležitost k tomu, abychom oba (můj syn a já) mohli společně pracovat a být součástí mezinárodní skupiny. Velké díky patří organizátorům! Opravdu jsem se těšila na to, že budu pomáhat s tamním projektem, zvláště s organizováním akcí pro děti, a také že se propojím s místní komunitou.

Zaznamenala jste kulturní šok nebo něco, co vás opravdu překvapilo?

Nemohla jsem neporovnávat realitu v Polsku a v České republice. Všimla jsem si mnohem lepší životní úrovně, zvláště v malých českých vesnicích. Věřím, že za tím stojí silnější sounáležitost v rámci komunity, kdy lidé mezi sebou nestaví zdi, ale raději se snaží pracovat pro dosažení společného cíle. V Kyšicích jsem potkala lidi, kteří mi řekli, jak důležité pro ně je

Co pro vás znamená být dobrovolníkem? Je ve vaší zemi běžné, že se lidé věnují dobrovolnictví?

Pro mě je dobrovolnictví instinktivní. Je to potřeba přispět k životu nějaké komunity. Je to potřeba sdílet společně nejen práci a znalosti, ale především emoce a hodnoty. Dobrovolnictví na workcampech v zahraničí má také svůj mezikulturní rozměr, díky kterému se člověk stává přímo

aktivizovat ostatní a jak se snaží zlepšit život v komunitě. A ono to tam skutečně funguje díky jejich nadšení a úsilí.

Co pro vás bylo během workcampu největší výzvou a co se vám naopak nejvíce líbilo?

Asi nejtěžší úkol byl zorganizovat polský kulturní večer pro místní české lidi. Pro někoho, jako jsem já, kdo moc neumí vařit, to byl dost velký stres, když jsem

měla připravit polské tradiční jídlo. Na druhou stranu mi dělalo radost, že jsem měla možnost sdílet informace o své zemi a představit různé hry a aktivity, kterými se pak ostatní bavili.

Co vám účast na workcampu přinesla? Splnila jste si svá očekávání?

Určitě, náramně jsem si celý workcamp užila díky tomu, že jsem potkala úžasné lidi. Byl to první kemp, na kterém jsme žili společně s rodinou v soukromém domě. Místní atmosféru jsem si zamilovala. A taky práce, kterou jsme dělali, byla velmi zajímavá.

Plánujete pokračovat v nějakém druhu dobrovolné činnosti?

Mám to v plánu. Jsem závislá na workcampech a taky už se zajímám o pár menších projektů ve městě, kde žiju. Poslední dobou mě hodně zajímají projekty, kam se může zapojit i můj syn, který je vždycky nejmladším dobrovolníkem ze skupiny. **Co byste vzkázala lidem, kteří slyší o workcampech poprvé?** Pokud hledáte dobrodružství, které by mohlo přinést velkou změnu do vašeho života, pak jeďte na workcamp. Je to jedinečná zkušenost, která může dělat zázraky.

Agata Kasprzak

Pětatřicetiletá Agata má za sebou již osm workcampů. Poslední dva absolvovala se svým tříletým synem Míkem a rozhodně v tom chce i v budoucnu pokračovat. V polské Poznani, kde také bydlí, vede jazykovou školu.

DOBROVOLNÍKEM NEHLEDĚ NA VĚK

Mysleli jste, že workcampy jsou jen pro mladé? Omyl. Každoročně se na projekty vypraví i jedinci, kteří mají studia již nějaký ten pátek za sebou. Přečtěte si rozhovor s Jitkou, jež se letos vypravila na projekt ve velšském Bryncynonu, a s Masayukim z Japonska, který se zapojil do workcampu ve Žďarci u Skutče. Už jste se někdy předtím angažovali coby dobrovolník?

Jitka: Ne, byla to moje první zkušenost.

Masayuki: Já už jsem dobrovolničil před dvěma lety v Japonsku, v oblasti poškozené zemětřesením a tsunami. A také před mnoha lety ještě za dob studia v Londýně. **Jak jste se dozvěděli o workcampech, konkrétně o tom ve Walesu a u nás ve Žďarci u Skutče?**

Jitka: Byla jsem s dětmi z naší školy Na adaptačním pobytu v Osinalicích, který probíhal v rámci projektu Stereotýpek v nás. Tam jsem se o možnosti workcampů dozvěděla od lektorů, kteří vyprávěli svoje zkušenosti.

Masayuki: Zajímá mě cestování po evropských zemích, jako je Německo, Polsko, Maďarsko a Česká republika. A zároveň chci být v kontaktu s lidmi. Takže nejlepším řešením pro mě bylo zúčastnit se nějakého dobrovolnického projektu. A o tomhle konkrétním jsem se dozvěděl na internetu. V České republice jsem nikdy dříve nebyl.

Proč jste si vybrali právě tyto konkrétní projekty?

Jitka: Původně jsem chtěla na tábor s handicapovanými dětmi, protože si dělám

Masayuki přijel do Žďarce z Japonska (Foto: archiv INEX-SDA)

psychoterapeutický výcvik, ale ten už byl obsazený. Moje hlavní podmínka byla též Anglie, protože učím angličtinu a brala jsem to jako možnost poznat kulturu této země. Proto jsem nakonec odjela do Walesu.

Masayuki: Kromě toho, že jsem chtěl poznat Českou republiku, také kvůli tomu, že se na jedno místo mělo sejít 16 dobrovolníků z mnoha různých zemí. Byla to příležitost, jak navštívit český venkov, za což jsem moc rád. Viděl jsem třeba 150 let starý dům.

Zaznamenali jste nějaký kulturní šok? Případně co vás na místě nejvíce překvapilo?

Jitka: Vysoká nezaměstnanost ve Walesu, kde se workcamp konal. A životní úroveň místních obyvatel, v Čechách je vyšší.

Masayuki: Ano, nějaký kulturní šok jsem zažil. Přijedte do Japonska, do Tokia a pochopíte to. (smích)

Co pro vás bylo během workcampu největší výzvou?

Jitka: Vydržet pracovní nasazení, protože někdy organizace vázla a vedoucí neměli dostatek informací.

Masayuki: Nejzajímavější a zároveň nejtěžší pro mě bylo stavět kamennou zeď. Nikdy předtím jsem nic takového nedělal. Byla to těžká práce, ale zároveň velká zábava. Dělali jsme na tom s dalším dobrovolníkem, mladým umělcem. Něco jsme společně tvořili, něco nového vznikalo.

Co se vám během doby strávené na workcampu nejvíce líbilo?

Jitka: Možnost setkání s ostatními dobrovolníky, společné sdílení večerů, společné vaření.

Masayuki: Jednou jsme si zašli po večeri do města a dali si v hospodě pivo. Když jsme se pak vraceli zpátky domů, byla už půlnoc a všude tma. Vtom jsem si uvědomil, že na nebi svítí hvězdy, a uviděl jsem nádhernou mléčnou dráhu. Viděl jsem ji poprvé v životě.

Splnily vybrané workcampy vaše očekávání?

Jitka: Byla jsem nadšená, měla jsem z workcampu dobrý pocit. Své zkušenosti mohu předávat studentům u nás ve škole a hodně z nich má o tuto zkušenost zájem. **Masayuki:** Potkal jsem spoustu nadějných mladých lidí, kteří podle mě budou schopni změnit svět k lepšímu. Takže myslím, že ano.

Co považujete během projektu za svůj osobní úspěch?

Jitka: Že jsem se vzhledem k věku rozhodla jet.

Masayuki: Měl jsem radost, že jsem ostatním umožnil okusit něco z japonské kultury. Přivezl jsem japonské jídlo – různé sushi a miso polévky. Spolu s další japonskou dobrovolnicí, mladou dívkou, která na workcampu také byla, jsme

vařili pro všechny ostatní a jídlo jim moc chutnalo.

Dokázete zpětně zhodnotit, co vám účast na workcampu přinesla?

Jitka: Rozhodnutí, že bych tímto způsobem chtěla trávit svůj volný čas i v budoucnu.

Masayuki: Díky tomuto projektu jsem měl možnost poznat mladou generaci a její aktivity. Hodně jsem se od nich naučil.

Plánujete i po skončení workcampu pokračovat v dobrovolné činnosti?

Jitka: O příštích prázdninách bych ráda zase vyjela na workcamp do zahraničí. Zároveň jsem do výuky ve škole zařadila pro první ročníky adaptační kurzy, v rámci kterých čerpám aktivity z mého pobytu na workcampu.

Masayuki: V tuhle chvíli nemám žádné další konkrétní plány, ale určitě bych se rád zase zapojil jako dobrovolník v Japonsku. Třeba když by lidé potřebovali pomoci při nějaké přírodní katastrofě. **Co byste vzkázali lidem ve vašem věku, kteří slyší o workcampech poprvé?**

Jitka: INEX-SDA má v zahraničí velmi dobrý zvuk, není se čeho obávat. Vlastní zkušenost je k nezaplacení. **Masayuki:** Byla to pro mě skvělá zkušenost. Ano, je mi sice 62 let, ale snažím se hodně cvičit, nepít alkohol a nekouřit, a tak jsem dokázal dělat těžkou fyzickou

práci a hrát s ostatními dobrovolníky klidně i fotbal. Takže se není čeho obávat nehledě na věk!

Jitka Pultarová (42 let)

Jitka se v dubnu 2013 zúčastnila projektu INEX-SDA Stereotýpek v nás s dětmi z hradecké školy, kde učí (ŠŠSO Hradec Králové), jako pedagogický dozor. Myšlenka dobrovolnictví se jí zalíbila, a proto se rozhodla o prázdninách odjet na workcamp. Protože je učitelkou angličtiny, volba padla na Anglii. Zároveň ráda zahradničí, proto si vybrala projekt s ekologickým zaměřením. Už teď se těší na příští rok, až během prázdnin vyrazí na další workcamp, setká se zajímavými lidmi a naučí se něco nového.

Masayuki Sano (62 let)

Masayuki je podnikatel žijící poblíž Tokia. Na rozdíl od Jitky má již bohaté zkušenosti z předcházejících workcampů. V roce 2012 byl na projektech ve Finsku, rok před tím pomáhal v oblasti Rikuzen Takada Iwate v Japonsku, kterou postihlo zemětřesení a tsunami. Jako dobrovolník také již pomáhal třikrát v Anglii, ještě v dobách svého studia v Londýně.

VĚST POPRVÉ PROJEKT, PŘITOM PRVNĚ PRACOVAT S AUTISTY. PROČ NE?

Děti jsou tady teprve dvě hodiny. Z druhého konce stodoly se ozývá hýkání a Honza si právě sundal kalhoty. Dívám se po svěřených dobrovolnících, všichni nosí na tvářích stejně bezduché zoufalé úsměvy. Tuším, že můj výraz na tom není o moc lépe. Jak tady probíhá ten týden zvládneme?

Jmenuji se Bára, jsem z Prahy a studuji vysokou školu. Za svou první zahraniční dobrovolnickou zkušeností jsem se vydala v roce 2009 do Německa. O čtyři roky a pár dobrovolnických výjezdů později, toto léto, jsem se rozhodla zkusit něco trochu jiného – vést projekt v Čechách. Z pestré nabídky projektů INEX-SDA mě na první pohled zaujal tábor pro autistické děti. S prací s postižením jsem neměla praxi, ale prázdnou zkušenost, naštěstí mi ale chyběl i strach. Asi proto, že jsem si vše neuměla dost dobře představit.

Nepřípravná příprava

Když jsem v červnu odjížděla na projekt, myslela jsem si, že jsem pro samotné vedení dobrovolníků relativně dobře připra-

vená. Čekal nás první týden, kdy se mělo přichystat zázemí pro táborový pobyt 15 dětí s poruchami autistického spektra ve věku šesti až dvanácti let. A poté samozřejmě samotný tábor, kde měla naše devíticenná skupinka dobrovolníků z celého světa za úkol pomáhat osmi českým dobrovolníkům s celodenní asistencí dětem, tedy například pomoc s jídlem, hygienou či hlídáním během volných chvil.

Autismus je jedním z postižení, o kterých má, domnívám se, běžná populace díky filmům a médiím nějaké povědomí. Trochu jsem ale tušila, že na táboře nepotkám Raymonda Babbita či Sheldona Coopera. Snažila jsem se proto dozvědět se o poruchách více – zhlédla jsem několik dokumentů, přečetla diskuse rodičů autistických dětí... Vše mi ale připadalo tak nějak jako cizí koncept, něco nepředstavitelného, neuchopitelného. Naštěstí mi projektovou spoluvodoucí byla Žaneta, dlouhodobě působící jako asistentka Centra pro všechny, jež tábor pořádá, která tak má na sdílení zkušeností více než dost.

Během prvního týdne projektu jsme pro naše dobrovolníky přichystali několik výukových aktivit. Přípravovali jsme krátké prezentace o syndromech, kterými vedle autismu účastníci našeho tábora trpí (např. Aspergerův syndrom, Rettův syndrom...). Věnovali jsme také hodně času přípravě na konkrétní schopnosti a potřeby dětí. Všechny tyto činnosti spolu s častými diskusemi mezi dobrovolníky nás nezkušené ale stejně nemohly dostatečně připravit. Času už ale nazbyt nebylo a děti na cestě...

Relativní normálnost

První den tábora upadáme všichni do postele naprosto vyčerpaní a vystrašení. Je tady 15 dětí, každé úplně jiné. Většina z nich nekomunikuje tradičním způsobem, velký počet z nich má problémy s jídlem. Někteří z nás si hned první den poprvé zkoušejí přebalování. Už se nebojíme jen o to, jak děti zabavíme či jestli se jim tady s námi bude líbit. Teď už se bojíme, jestli všichni tábor ve zdraví přežijeme. Druhý den nastává striktní režim. Hygi-

ena, snídaně, výtvarka. Oběd, polední klid, procházka. Večeře, hygiena a (někdy několikahodinové) uspávání. Nejenže stejný program je pro děti s autistickými poruchami nezbytný, ale zjišťujeme, že i my jsme za něj rádi. Nemusíme přemýšlet nad tím, co budeme dělat dále; jistota stabilního režimu uklidňuje i nás. 24hodinovým rutinním kontaktem se svěřenými dětmi si také brzy zvykáme na jejich specifické vlastnosti.

Někdy v půlce týdne mi zvoní telefon. Přestanu si povídat s asistentkou a jejím úžasným světcem (jenž komunikuje především tleskáním, prskáním a bušením do stolu) a zvedám hovor od mého tatky. Neřeknu ještě ani půl slova a tatka už na mě chrlí: „Prosim tě, jsi v pořádku? Co to tam je za zvuky?“ Chvilí nechápu, o čem mluvím. Pak se ale soustředím a vnímám skřeky, řev a několik nesourodých monologů splývajících v jeden. Zmateně se otočím a vidím stejnou scénu jako vždy v tuto denní dobu. Děti si spokojeně hrají, některé dokonce i spolu. A já si uvědomím, jak krátká doba stačí na to, abychom něco začali považovat za normální.

Zpět do běžného života

Den konce tábora se blíží závratným tempem. Poslední věc, která se nám při asistování stává, je nuda. Máme pořád co dělat – když zrovna naše dítě nedejbož odpocívá, vždy se dá pomáhat jiným. Dny jsou dlouhé, plné, ale zábavné, a hlavně naučné. K tomu všemu jsme si k dětem vytvořili vztah a milovali jsme každý pokrok, který i v tak krátké době, jakou týden bezpochyby je, udělaly. Jeden kluk se například naučil s pomocí používat nůžky.

Odjezd dětí je stejně hektický, jako byl příjezd. Počet lidí na místě vzroste čtyřnásobně, rodiny nám chodí osobně děkovat. Ačkoli mají své děti nesmírně

Foto: archiv Barbory Vaněčkové

rádi, za jeden týden v roce, kdy se o ně může plnohodnotně postarat někdo jiný, jsou nesmírně vděční.

My se plní zážitků vracíme domů. Prvních 14 dní nikdo mě vyprávění nechápe, a tak se postupně učím, jak odlišnosti autistických dětí podávat pro neznalé posluchače srozumitelněji. Pro sebe si ale vzpomínky ráda nechám v původní syrové podobě. A těším se, co mě další projekty, třeba od INEX-SDA, naučí vnímat jako „normální“.

Barbora Vaněčková

Bára se po dvou letech nevhodně vysoké školy ustálila na oboru Multimedia na VŠE v Praze. Je to totiž věc, která ji od mala baví, jen musela nejdříve získat trochu „školy života“, aby pochopila, že i to, co jí baví, se dá studovat. Jinak má ráda hudbu, které se nejraději sama aktivně účastní. Přibližně poslední rok se nejvíce zajímá o problematiku společenské (ne)spravedlnosti a snaží se ve svém okolí šířit osvětu, aby se všem žilo o trochu lépe.

ZKUŠENOSTI Z WORKCAMPŮ

Bernburg byl pro mě nezapomenutelným zážitkem, našla jsem si tam spoustu výborných přátel, kontaktů, které budu moci zužitkovat v budoucnosti, a hlavně jsem našla motivaci dobrovolničit i nadále.

Kristýna, 21 let, workcamp v Německu

Byly to nádherně strávené dva týdny ve společnosti skvělých lidí, na které budu s láskou vzpomínat! Připadala jsem si tam mimo realitu, jako ve snu. Bez problémů, konfliktů. At jsou všechny projekty takové. Jedna z mých prvních vět doma: Mami, příští rok jedu zas!

Martina 18 let, workcamp v Německu

Určitě nelituji, že jsem se zúčastnila projektu. Potkala jsem spoustu skvělých lidí, poznala nová místa a kultury. Jistým způsobem to změnilo způsob mého myšlení. Ráda bych si vyzkoušela práci jako vedoucí workcampu nebo se jinak zapojila v zajišťování podobných projektů. Popřípadě se zúčastnila dalších, možná i dlouhodobějších projektů...

Zdeňka, 24 let, workcamp v Itálii

FOTBAL PRO ROZVOJ

Jádrum projektu je měsíční osvětová kampaň, kterou realizujeme již osmým rokem společně s keňskou mládežnickou organizací Mathare Youth Sport Association (MYSA) a ve spolupráci s vybranými organizacemi pracujícími s mládeží v oblasti neformálního vzdělávání a občanskými sdruženími usilujícími o obnovu veřejného života. V rámci kampaně poskytujeme možnost vzájemné interakce těm, kteří by se za běžných okolností nesetkali. Společně se regionální partnery organizujeme fotbalové turnaje, doprovázené workshopy, diskuzemi a promítáním filmů, které nabízí prostor pro vyjádření vlastního názoru. Vyzýváme k aktivnímu stylu života, občanské angažovanosti a týmové spolupráci. Projekt je již několik let podporován fotbalovou hvězdou Tomášem Ujfalúšim. Realizován je díky prostředkům České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR.

Pokud máte chuť se do kampaně zapojit jako ambasadori, partneři nebo dobrovolníci, podrobnější informace se dozvíte na www.fotbalprorozvoj.org nebo kontaktujte koordinátora projektu Štěpána Kyncla na fotbal@inexsda.cz.

CO KAMPAŇ DALA A VZALA MEZINÁRODNÍMU FOTBALOVÉMU TÝMU?

1 měsíc. 14 dobrovolníků z Česka, Keni, Bosny a Kamerunu. 6 zastávek napříč celou Českou republikou. Nespočet krásných branek. Kampaň Fotbal pro rozvoj 2013 je za námi a my nabízíme možnost do ní zpětně nahlédnout alespoň skrze pohledy samotných ambasadorů kampaně. Připravili jsme pro vás 12 skvostných otázek a dostalo se nám 12 výjimečných odpovědí od celého mezinárodního fotbalového týmu. Přejeme příjemné počteníčko! Tak kampaň nám končí, Yvonne, co ti bude chybět nejvíc?

YVONNE (21): Nejvíc mi budou chybět noví přátelé, které jsem tu poznala, a nemyslím jen vás, ambasadori. Dál taky naše večerní táboráky a opékání špekáčků, já miluju špekáčky! Ale nejen kvůli špekáčkům – hlavně proto, že jsme se u ohně vždycky všichni sešli po náročném dni a odreagovali se.

Co nového ses o sobě dozvěděl díky kampani?

JIRKA (24): Překvapil jsem sám sebe tím, že jsem schopný si stoupnout s mikrofonem před publikum.

Taky sem se díky své roli v našem divadelním představení přeměnil v celkem slušného „opresora“. A ačkoliv jsem jinak tichý a milý chlapec, musím říct, že mi to šlo až podezřele dobře! Co se týče vztahu k dětem... Tak ten jsem v sobě neobjevil. Takže, mamí, učitel fakt nebudu a tentokrát je to už definitivní. Ale nejvíc mě asi překvapilo, jak dobře umím pékat chleba. Z mý topinky pomazaný kečupem se stal kulinářský zážitek, o který se během tábora praly davy.

Na kterém místě, které jsme navštívili, ses cítil nejlip a proč?

SAMMY (22): No tak to je ale těžká otázka... (dlouhé přemýšlení) Ale asi Pustá Rybná. Už když jsme přijeli, tak nás naše hostitelka a koordinátorka Petra vítala s úsměvem ve tváři. Líp to začít prostě nemohlo. Celou dobu tam panovala skvělá atmosféra. Místní jsou už zajatá skupina lidí, co se dlouho znají a užívají si chvíle, kdy spolu na něčem pracují. A taky se nám tam povedl workshop pro místní dětský tábor!

Kdy tě za ten měsíc zastihla největší „krizovka“?

PATRIK (23): Nejnáročnější pro mě byla asi dlouhá cesta z hradu Hartenberg do Pusté Rybné, která trvala devět hodin. Museli jsme mnohokrát přestupovat, navíc s veškerou bagáží. Bylo horko, a já jsem byl navíc už od rána hrozně unavený. Tenhle den mi prostě vůbec nesedl.

Čím tě Češi nejvíce překvapili během kampaně?

NICK (21): Abych byl upřímný, tak ti řeknu, Češi jsou docela zvláštní národ. Kdybych měl ale přece jenom

vybrat pouze jednu věc, tak asi tu, že jsem byl hodně šokován, jak moc tady pijete „alkáč“. Třeba si teď moc dobře vybavuju naši zastávku v Pusté Rybné, kde při práci pivo teklo proudem. Neuvěřitelné.

Čím tě Keňani nejvíce překvapili?

MÍŠA (22): Jak moc potřebuji k životu muziku (hlasitou, hodně hlasitou!). Pořád sluchátka na uších, hudbu si „vohulej“ i k čištění zubů nebo v půl páté ráno, když mají zrovna chuť. Pak taky ta pomalá chůze, pro mě je to tempo skoro Na usnutí. Všude kvůli tomu musíme počítat s časovou rezervou. Ale jinak jsme žádný zásadní konflikty neměli, což mě vlastně taky překvapilo, protože jsem se bála nějakého kulturního šoku. A ono nic.

Co ti kampaň nakonec přinesla a naopak vzala?

BILONG (19): No, začnu asi tím, co vzala. Protože hraju závodně fotbal, cítím, že kondička není taková, jaká by měla být. Těším se na pořádný fotbalový trénink, až budu moct zase jezdit pořádně po zadku! A co mi kampaň dala? No, během kampaně jsem si od každého ambasadora vzal vždy něco jiného. Cítil jsem totiž, že jsme jedna velká fotbalová rodina. Jo, a abych nezapomněl, kampaň mě obohatila v mnoha směrech, hlavně třeba v tom, jak život každého člověka je výjimečný.

Kdy sis během kampaně uvědomil, že projekt Fotbal pro rozvoj má smysl?

LUKÁŠ (24): Krásných momentů byla celá kupa! Nicméně jeden z okamžiků, kdy jsem konečně nabyl pocit

smysluplnosti celého projektu, byl akční den na „Hartasu“ (pro neznalé: slangový výraz pro hrad Hartenberg). Každý přihlášený tým byl zcela jedinečný a měl něco do sebe. Od týmu Láčo Foros z Člověka v tísi a dobrovolníků z Akademie Hartenberg přes dobrovolné hasiče a mančaft Studentské směsi až po družstvo nezaměstnaných a ambasadorů Warriors for Change se sestavil jeden velký společný tým, v němž každý jednotlivec hrál svoji nenahraditelnou roli. Každý si byl roven, vzájemně jsme se respektovali, pomáhali si a hráli „fair play“. Škoda, že tomu tak není vždy a všude!

Jak vlastně budeš využívat myšlenku fair play ve svém osobním životě po konci kampaně?

JOSEPH (25): Až kampaň definitivně skončí, poletím do Nairobi. A tam, v našem slumu, budu vždy ten člověk, který z každé situace jedná v duchu férovosti. A aby toho nebylo málo, chci taky tento pocit šířit i mezi ostatní a podporovat je v tom, co právě dělají. Vždy se musí začít u jednotlivce, nemám snad pravdu?

Na jaký nejlepší okamžik budeš ráda vzpomínat?

RAEL (23): Skvělých zážitků mám pochopitelně celou řadu, o tom žádná. Nikdy nezapomenu na dětský tábor v Pusté Rybné, kde jsem učila společně s Yvonne a Lukášem více než stovku dětí africké tance. Strašně moc mě překvapilo, jak byly děti zapálené do tance. Líbilo se mi i třeba to, jaká společná radost z tancování panovala mezi námi – ambasadori a dětmi. Byl to zkrátka nezapomenutelný den, moc děkuji bubenici Yvonne, „asistentovi“ Lukášovi a všem malým tanečnickům a tanečnicím.

Co ti nejvíc chybělo během kampaně?

IRENE (24): Asi ti neřeknu nic objevného. Chyběla mi prostě celá má rodina, hlavně má tříletá dcerka Jasmine a mamka. No, a taky vlastně můj fotbalový tým z Nairobi. Těším se, až všechny zase zanedlouho potkám.

AKČNÍ MĚSÍC KAMPAŇ FOTBAL PRO ROZVOJ 2013 JE ÚSPĚŠNĚ ZA NÁMI!

Od 15. června do 17. července se napříč Českou republikou prohnala mezinárodní fotbalová dvanáctka mladých reprezentantů kampaně Fotbal pro rozvoj. Do boje o Putovní pohár fair play se k nim připojilo 58 týmů složených z dětí, mladých lidí i dospělých z větších měst i malých regionů, lidé se sportovním i uměleckým talentem, zástupci státní, soukromé i neziskové sféry. Jaký byl osmý ročník? Co si z něj lidé odnesli? Kam bude kampaň směřovat do budoucna? Jednou z osob, o které se kampaň druhým rokem opírala, je koordinátorka kampaně Lucie Juříková.

Doprovází celý měsíc tým na jeho fotbalové snůře ve služebním automobilu Škoda Felicia Combi (pozn.: dar příznivců INEXu). Jak se ti jezdilo?

Je to báječné auto. Staré, ale dobré. Projelo se mnou druhým rokem přes 4000 km bez poruch. Navíc se dá do něj složit neuvěřitelně množství věcí i lidí, například několik kil ugalí (pozn. keňská kukuřičná mouka, která se po uvaření používá jako příloha k masu a zelenině), nákup potravin pro patnáctičlennou posádku, 600 medailí, 15 spacáků, 12 fotbalových míčů, 5 sad pohá-

rů, 100 triček, putovní pohár, několik knih od Robina Ujfalúšima. Jak se hraje fotbal v Africe. Branky nevozím, ale při dobré vůli všech hráčů do felicie poskládáte skoro celý fotbalový tým.

Organizace INEX – Sdružení dobrovolných aktivit „kope za lepší svět“ již osmým rokem. V čem byl letošní ročník výjimečný?

Pokud je to možné stručně shrnout, pak svou rozmanitostí. Během počátečních příprav se k nám nově připojila reklamní agentura s týmem expertů. Výsledkem této spolupráce je nová mediální tvář kampaně. O realizaci akčních dnů se postarala celá řada regionálních organizací, zastupitelé obcí a městských čtvrtí a jednotlivci z řad místních aktivistů, umělců i studentů. Fotbalová asociace ČR nám dodala takové množství medailí, že jsme si tento rok mohli dovolit ocenit každého hráče. Tomáš Ujfalúši, David Rozehnal a Gebre Selassie nám prokázali morální i materiální podporu, takže kampaň i díky nim mohla běžet další rok. Nově byli zapojeni lidé z univerzitního prostředí, profesorky a jejich studentky, kteří monitorovali průběh kampaně, abychom se dozvěděli, co a jak funguje či nefunguje. V neposlední řadě kampaň doprovází aktivní skupina dobrovolníků,

Na co bys nalákala budoucí zájemce o ambasadorství pro další ročník?

VERČA (26): Počkej, počkej! Tak určitě je to úžasná zkušenost a výzva zároveň, protože jsi po jeden měsíc 24 hodin denně s někým v kontaktu. Musíš se sžívat nejen s dalšími Čechy, ale i Keňany. Dozvíš se o sobě strašně moc nových věcí, osobní růst zaručen. Ale hlavně zažiješ neskutečně moc legrace s fajn lidmi a k tomu všemu si zahraješ dobrý fotbal. Díky cestování, které je neoddělitelnou součástí téhle akce, se podíváš na místa, na který by ses normálně nedostala. Takže tohle je ideální příležitost pro všechny sportovně založené studenty, kteří mají alespoň minimální zkušenost s prací s dětmi, chtějí zažít měsíc randy a přitom se něco naučit – hlavně co se týče komunikace a spolupráce.

Článek převzat z www.fotbalprorozvoj.org Blogujeme z Akčních dnů

Rozhovor připravili Michaela Kroutilová a Lukáš Machula

Foto: archiv INEX-SDA

kterí kampaň obohacují i svými nápady a pomáhají, kde je třeba. V tomto ohledu je kampaň unikátní; spoluvytvářejí ji různí lidé z různých sfér společnosti. Každý v ní má své místo a bez pomoci nebo podpory každého z nich bychom jako organizace stěželi hledali síly na realizaci tohoto ročníku. Za to všem patří velké díky.

Mezinárodní fotbalový tým, který během měsíce navštívil různá místa napříč celou republikou, byl druhým rokem složený nejen z mladých lidí z Keni, ale i z České republiky. Jak toto propojení funguje?

Až na drobné nesrovnalosti bylo už loni jasné, že myšlenka společného fotbalového týmu zaujme v kampani své trvalejší místo. Mladí lidé, které spojuje láska k fotbalu, po dobu jednoho měsíce společně trénují, sehrají několik společných utkání, vedou

workshopy, ale zejména se musejí postarat o to, aby fungovali jako sehraný tým i mimo fotbalové hřiště. To vyžaduje práci člověka na sobě, snahu pochopit, i k posílení vztahů.

Trávila jsi s týmem 24 hodin denně po dobu jednoho měsíce. Navštívili jste šest regionů, poznali spoustu nových lidí, prošli jste si spolu celou řadou různých situací. Jaký byl z tvého pohledu nejsilnější zážitek?

Silné okamžiky mám spojené hlavně se spontánní radostí lidí, kteří se do kampaně zapojili. Živě vidím několik fotbalových zámků a pravidel, které pobavily a potěšily oči fanoušků, komentátorů i hráčů. Vybaví se mi konkrétní tváře rozradostněných lidí při udělování ceny fair play. Těší mne nové přátelské vztahy, které lidé během kampaně navázali u nás doma i napříč kontinenty.

A kdy to bylo naopak nejtěžší?

Výzva přišla v momentě před zahájením akčního měsíce hned ve dvou okamžicích. Pět měsíců před vypuknutím kampaně jsme společně s reklamní agenturou vymýšleli nové pojetí mediální kampaně. Součástí plánu bylo, že se lidé a organizace chopí vlastní iniciativy a budou tvořit vlastní taneční videa. Víde však nikdo netočil a nám začalo docházet, že něco nefungovalo. Přestože nepřišel očekávaný výsledek, sám proces vnesl do kampaně nové myšlenky

a výhledy do budoucna. Druhý nečekaný moment přišel týden před plánovaným přiletem části fotbalového týmu. Obdrželi jsme telefonát z Keni, že slovenská ambasáda v Nairobi neudělila týmu víza k pobytu. Narychlo jsme vymýšleli záložní plán, mobilizovali jsme okolí a kontaktovali jsme různé organizace, které by nám mohly pomoci. Dostalo se nám obrovské podpory a ukázalo se, kolika lidem tady i v Keni záleží na tom, aby se kampaň realizovala. Když keňská půlka dorazila, pořádně jsme to oslavili.

Jedním z cílů kampaně je podporovat férovost a týmovou spolupráci napříč společností. V čem se tento cíl odráží během kampaně?

Všichni hráči si z turnajů odnesli medaili. Ne však pro nastřílený počet bodů, jako je tomu obvykle, ale proto, že dali dohromady tým, dorazili, ukázali své sympatie myšlenky kampaně, dokázali se na pravidlech v tak pestře zastoupených týmech dohodnout a den si společně užít. Fotbalové hřiště se tak na chvíli stalo světem, o který se umíme a chceme podělit. Je to jen malý krok k tak velkolepému cíli, ale nejsme v tom budování lepšího světa sami. Je stále více lidí i organizací, kteří usilují o podobnou věc, ale jdou na to zase jinak.

Všichni členové týmů se po společné stráveném měsíci vrátili do svých domovů –

ať už v Keni, nebo v Česku. Viš, jaké jsou jejich další plány?

Většina z mladých lidí se vrací zpět ke studiu, někteří plánují zahraniční cesty a stáže, někteří budou po návratu domů hledat práci. V Keni chystají povídání o tom, jaké to tu bylo. Účast na projektu jimi nijak neotrásla, ale většina z nich se shodla na tom, že díky této zkušenosti získali novou sílu a motivaci dál studovat nebo se pustit do plánů, na které předtím hledali odvahu.

A kam bude dál směřovat kampaň? Jaké jsou plány do dalších let?

Po letošním ročníku jsme opět bohatší o nové zkušenosti a máme tak o něco lepší představu, na jakých věcech potřebujeme zapracovat. Oslovují nás noví lidé a organizace, kteří by se k nám chtěli připojit. Je tedy možné, že příští rok kampaň opustí některá místa a zavítá do nových regionů. Objevil se také nápad zorganizovat celoroční ligu nízkoprahových klubů, která by byla založena na celoroční spolupráci s organizacemi pracujícími s mládeží. Takže tu jsou opět nové podněty. Nadarmo se projekt nejmenuje Fotbal pro rozvoj, rozvoj je naší neoddělitelnou součástí.

Připravila Veronika Bröcknerová

5. Nejen v Hyde Parku se dá svobodně debatovat. Poznáte, v kterém parku se Nick pustil do diskuse s kolemjdoucími o stereotypu v Africe?

6. Andrea a Štěpán jako jedni z nepostradatelných dobrovolníků během kampaně. Poznáte, co dobrého se chystá k večer?

7. „Fotbálkáři“ společně s dalšími dobrovolníky na Damašku. Jakou rostlinu jsme pomáhali chránit ochráncům z Poličky během kosení chráněné louky?

8. Výstava Tomáše Prince Příběhy východního Nairobi s námi putovala do všech regionů, kde jsme hráli fotbal. Víte, kolik jich bylo?

9. Fanoušci jako nepostradatelná podpora během turnajů. Komu fandí děti během Akčního dne v Pusté Rybné?

10. Radost z dobré hry bořila úspěšně bariéry i mimo fotbalové hřiště. Víte, kolik fotbalových týmů se do kampaně celkem zapojilo?

KVÍZ FOTBALU PRO ROZVOJ 2013

Stmelující Kostelecké Horky. Přátelská Praha. Solidární Chmelná. Inspirativní Hartenberg. Pohodová Pustá Rybná. Akční Olomouc. Bezbariérová Ostrava. Co vše se skrývá za jednotlivými zastaveními během letošní kampaně Fotbal pro rozvoj za příběhy? To vám poodhalí některé fotografie Tomáše Prince z několika míst kampaně. Zkuste si sami tipnout některé odpovědi.

1. Příprava kampaně začala natáčením videospotu ve spolupráci s dětmi z žižkovského nízkoprahového klubu společně se Samuelem z MYSY, který byl v INEXu na tříměsíční stáži. Poznáte, kde se letošní spot natáčel?

2. Kompletní tým ambasadorů kampaně Fotbal pro rozvoj. Víte, kde se tým českých a keňských mladých lidí poprvé společně setkal?

3. Akční den v Praze. Poznáte, který slavný fotbalista se stal oporou týmu Žižkov?

4. Putovní pohár fair play získal tým Lače Čave Člověka v tísni ze Sokolova během Akčního dne na Hartenbergu. Tušíte, co znamená Lače Čave v češtině?

DVOULETÝ DoK STÁLE ROSTE

Když Dobrovolnický Klub na jaře roku 2011 vznikl, těžko si někdo představoval, že při oslavě svých druhých narozenin, která proběhla v krásný jarní večer 28. dubna v dejvické Klubovně, bude mít za sebou už tolik úspěšných projektů a akcí a několik právě tak zajímavých nápadů bude v dané chvíli vznikat.

Tentýž večer také představoval závěrečnou oslavu zdařilé letošní kampaně Měsíce mezinárodního dobrovolnictví. Tu podobně jako loni dala dohromady akční skupinka DoKařů, která si během měsíční události mohla vyzkoušet, jaké to je naplánovat a zorganizovat několik společenských a osvětových akcí či jednodenních ochutnávek dobrovolnických projektů, mluvit s médií či zapojit svou kreativitu do přípravy tak náročného podniku. Ačkoli zejména na jaře byla tato dobrovolnická kampaň tou nejviditelnější součástí činnosti DoKu, neznamená to, že ostatní dobrovolníci by seděli s rukama v klíně. Ba právě naopak, s nápady na projekty se už od loňského podzimu roztrhl pytel a dokonce se podařilo tři z nich přeměnit na další

velice úspěšné akce. DoK tak v průběhu roku vyrostl nejen co do počtu lidí, kteří se do jeho aktivit zapojili, ale i co do ambicióznosti, složitosti i přínosnosti projektů pro dobrovolníky i jejich okolí.

SustainLABe

Už v průběhu zimy vznikl projekt **SustainLABe** zaměřený na propagaci udržitelného životního stylu. Projekt byl zajímavý i tím, že to bylo poprvé, co se do činnosti DoKu zapojily i naše dobrovolnice Evropské dobrovolné služby, a to rovnou s vlastním nápadem. Po dobu trvání akce se holky věnovaly online kampani s tematickými týdny zaměřenými na drobné změny k udržitelnějšímu způsobu života, workshopům, a celý několikaměsíční projekt byl nakonec korunován třídním miniworkcampem.

Step out from the Crowd

Současně s tím už probíhaly přípravy další projektové skupiny DoKu na uspořádání autorského zážitkového kurzu **Step out from the Crowd**. Tématem kurzu byla svoboda a její limity a v rámci čtyřdenního pobytu si mohli účastníci na vlastní kůži vyzkoušet i jednodenní simulaci života v totalitní společnosti. Na uspořádání kurzu se skupince podařilo získat grant Visegrad Fund, v důsledku čehož mělo osazenstvo kurzu mezinárodní parametry – dorazili účastníci z Polska, Slovenska i Maďarska. Po zdárném dokončení kurzu navíc přišla projektová skupinka rovněž se stejnojmennou metodickou příručkou, která se tak stala první ucelenou publikací, která v rámci DoKu vůbec vznikla. A jak se akce líbila samotným účastníkům? Nechme zaznít pochvalu od jednoho z nich: „Lektoři a organizátoři této akce jsou velmi nadaní a schopní lidé a v pořádání takovýchto kurzů by měli určitě pokračovat i v budoucnosti.“

Spirit of Volunteering

Poslední velkou akcí, která se v rámci letošní sezony DoKu uskutečnila, byla týdenní výměna mládeže podpořená mimo jiné z grantu Youth in Action pod názvem **Spirit of Volunteering**. Pracovní skupinka tuto akci uspořádala pro účastníky z České republiky, Portugalska, Estonska a Bulharska a během týdenního pobytu měli všichni zúčastnění příležitost dozvědět se více o dobrovolnických možnostech, ozkoušet si na vlastní kůži několik druhů prací, zjistit víc o jiných zemích a mnoho dalšího. A jelikož autentické slovo účastníka vydá za tisíce nažehlených vět napsaných v kanceláři, dejme ještě jednu možnost vyjádřit se přímo účastníkoví akce: „Super týden! Chcete vědět proč? Důvodů je spousta – skvělí lidé, excelentní organizace, bohatý a hodně zajímavý program, a mnoho, mnoho dalších! Veliký dík všem organizátorům, jste nejlepší!“

Jak vidno z výše napsaného, projekt v DoKu za poslední rok se mimořádně

vydařily a jejich kvalita a profesionalita se nesmírně zvýšily. Projektové skupiny byly schopné organizovat složité akce, samostatně získávat finanční podporu pro své aktivity a svým působením už překročit i rámec České republiky. Kromě toho se v DoKu dařilo pořádat i řadu zajímavých vzdělávacích seminářů na témata, která se hodí nejen v dobrovolnictví – namátkou můžeme jmenovat seminář o prezentačních dovednostech, o mentoringu a koučinku nebo o práci s novými médii. Ve chvíli, kdy se vám tento zpravodaj dostal do ruky, pracujeme na dalším zlepšení činnosti DoKu a rozšíření jeho nabídky a již fungují nové projektové skupinky a nezbyvá než jim popřát, aby pokračovaly v nastoleném kurzu, který už v současnosti považujeme za obdivuhodný. Takže jestli vás tento článek zaujal a práci v DoKu byste si také rádi vyzkoušeli, přidejte se! Stojí to za to.

Ondra Bradáč
Koordinátor Dobrovolnického Klubu

Práce v plném proudu (Foto: archiv INEX-SDA)

Co to je Dobrovolnický Klub – DoK?

Dobrovolnický Klub představuje prostor a organizační zázemí pro dobrovolnickou činnost v průběhu celého roku. V jeho rámci se držíme motta, že dobrovolnictví nepatří pouze do letních měsíců a k mezinárodním projektům, ale dá se provozovat i v průběhu roku doma, a že nepředstavuje jen možnost přispět svou prací dobré věci, ale také příležitost k rozvoji vlastních schopností a dovedností, které se dají uplatnit v profesním i osobním životě. Proto v rámci DoKu podporujeme vlastní iniciativy a projekty dobrovolníků a snažíme se, aby všechny projekty představovaly příležitost k osobnímu růstu a naučení se nových věcí. V DoKu od jeho založení na jaře 2011 bylo úspěšně dokončeno 10 dobrovolnických projektů.

Pokud se chcete zapojit do činnosti DoKu, kontaktujte Ondřeje Bradáče na ondra@inexsda.cz.

SEMINÁŘE A ŠKOLENÍ

Několikrát do roka pořádáme školení a přípravné semináře pro naše dobrovolníky, kde se může zapojit opravdu každý, kdo má chuť udělat něco prospěšného pro druhé a zároveň se přitom něco nového naučit.

Pokud chcete vést mezinárodní projekt, pojedte na třídní školení vedoucích, kde se dozvíte praktické informace o workcampech a naučíte se pracovat se skupinou. Pro dobrovolníky vyjíždějící do zemí globálního Jihu existují přípravné víkendy, které ukazují na úskalí těchto projektů, ale zároveň také nabízejí příklady dobré praxe. Pro ty, kdo se za-

jímají o globální rozvojové vzdělávání, připravujeme semináře GLEN. Pokud se chcete stát lektorem a dále se rozvíjet v této oblasti, zúčastněte se školení školitelů, kde se naučíte různé metody a techniky práce s lidmi.

Nezapomínáme ani na dobrovolníky, kteří se vrátili z projektu. Každoročně na podzim se koná víkendové setkání vedoucích projektů v Česku a také evaluační setkání účastníků workcampů v zahraničí, kde je možné vyměnit si svoje zkušenosti a případně se zapojit do dalších dobrovolnických aktivit. Naše nabídka vzdělávání není konečná, další semináře nabízíme v průběhu roku.

Kromě toho, že jste na těchto akcích vždy vítáni jako účastníci, vás rádi uvítáme jako pomocníky při koordinaci.

Více informací u Ireny Pajerové na skoleni@inexsda.cz.

Dobrovolnictví má mnoho různých podob (Foto: archiv INEX-SDA)

A JAK TO BYLO SE MNOU? ANEB KARIÉRA ŠKOLITELE

K dobrovolnictví jako takovému jsem se dostala koncem roku 2009. na gymplu a na vysoké na to tak nějak nebyl čas, resp. nebylo jednoduché si ho udělat. Když jsem skončila vysokou, začala jsem žít vzrušující kancelářský život a potvrdila si obávanou pravdu – teorie se aplikuje v praxi (nebo se o to alespoň hodné lidi pokouší). Zjistit, jak to udělat a jak přežít v téhle džungli, trvalo zhruba rok a půl. No a konečně přišel ten správný čas...

Pak přišla první výměna mládeže v Rumunsku, která částečně zlomila můj odpor k Facebooku

V listopadu 2011 jsem začala dobrovolničit v organizaci Lata. Pak přišla první výměna mládeže v Rumunsku, která částečně zlomila můj odpor k Facebooku a vyústila v založení facebookového profilu. Následovalo školení České národní agentury o zážitkové pedagogice a rostoucí zvědavost mě dostala na školení nových campleaderů do Kosteckých Horek. Trochu jsem váhala, jestli hned vést workcamp (když jsem nikdy předtím na žádném nebyla), ale školení mě tak nadchlo, že jsem do toho vltla rovnýma nohama. Pak to šlo nějak samo, postupně seznamování se s INEXem a DoKem. Vloni jsem se přihlásila na Školení školitelů. V dubnu 2013 jsem se spolu s ostatními dobrovolníky z DOKu účastnila organizace Měsíce mezinárodního dobrovolnictví, následoval seminář o inkluzi na workcampech ve Walesu a potom školení pro školitele nových vedoucích ve Francii. A bylo to, postupně se

Pak jsem byla nadšená z toho, že si s někým můžu něco předat, že mám za něco odpovědnost a že to všechno někdo oceňuje a že se projekt daří (workcamp). Potom jsem byla nadšená z vymýšlení workshopů, myšlenky rozšiřování základní koncepce workcampů (inkluze), práce na projektech v mezinárodním kolektivu, diskutování nových projektů, srovnávání zkušeností s vedením workcampů s lidry z různých zemí (školení ve Walesu).

Vždycky se něco přihodí, co vám trochu zkomplikuje život

Pak jsem pochopila, že ne každý projekt může mít očekávaný průběh a že i když se vše neděje podle vašich představ, může to být hodně přínosné a že je důležité učit se z chyb. Každý člověk má své nepřetčené stránky, trpělivost je moc důležitá a jsou situace, kdy je v rámci zachování duševní integrity důležité držet se zpátky. Jako bonus k tomu všemu načerpanému moudru jsem taky poznala ten obávaný pocit, jaké to je, když vám uletí letadlo (což se mi stalo na školení ve Francii).

Foto: Sarah Ruidant

A to je přesně to, co mě baví – jsou situace, které ve chvíli, kdy se dějí, člověk proklíná a zatracuje... Ale potom, když je vstřebá, by je za nic nevyměnil.

Co jsem se tedy tím vším naučila? Dalo by se mluvit o zkušenostech a dovednos-

Na workcampu Fight social exclusion (Foto: archiv Venduly Švadlenkové)

Na workcampu Fight social exclusion
(Foto: archiv Venduly Švadlenkové)

tech, které jsou v životě prakticky využitelné a usnadňují ho: organizační a komunikační schopnosti, time management (minimálně vím, co to je; v praxi to ovšem úplně vyšperkované nemám), jazykové dovednosti a další. Raději vám ale řeknu nějaké historky z natáčení, vždycky se něco přihodí, co vám trochu zkomplikuje život. Těžko z toho vybírat...

Tak např. velkou výzvou pro mě byla příprava a realizace workshopu na téma sociální inkluze na školení ve Francii. ve skupince jsme byli čtyři – tři kamarádi ze zahraničí a já. Poté, co celé skupině účastníků (asi 35 lidí) trvalo asi čtyři hodiny, než si rozdělila jednotlivé workshopy (o každém dílčím aspektu se podrobně a dlouze diskutovalo), jsme strávili asi další čtyři hodiny diskutováním o tom, jestli jsme si vybrali správné téma. V tu chvíli jsem myslela, že vyskočím z okna. Odborně se tomu říká posilování osobnostních kompetencí...?

Musím říct, že tohle všechno se tak nějak postupně a nenásilně stalo hodně důležitou součástí mého života. do budoucna bych se chtěla podobným projektům určitě věnovat dál; plánů je spousta, tak zbývá jen doufat, že něco z toho klapne. Momentálně začínáme s Janou Koňasovou z INEXu pracovat na vytvoření pracovní skupiny zabývající se inkluzí v souvislosti s workcampy – takže tohle teď bude hlavní projekt, kterým bych se chtěla zabývat. Tak nám držte palce nebo ještě líp: přidejte se.

Vendula Švadlenková

Vendula pochází z Moravy, ale už asi deset let bydlí v Praze. Vystudovala práva a momentálně pracuje v justici. do INEXu ji zavála náhoda – začala jako campleader a od té doby jezdí na různé akce, letos např. jako člen lektorského týmu Školení nových vedoucích. Nesnáší kapustu a rajskou. Bojí se pavouků a můr a... i motýlů. Má ráda vůni čerstvého kafe a pečiva. Její největší koníček je život.

KAŽDÉ ŠKOLENÍ JE V PRVNÍ ŘADĚ ZÁŽITEK

Začalo to krátkodobým dobrovolnickým projektem v Itálii, pokračovalo přípravou akce na oslavu Mezinárodního dne dobrovolníků a dalšími aktivitami. O své cestě ke školitelce nových vedoucích workcampů nám více prozradila Lucie Ptáčníková.

Lucko, ty už nějakou dobu školiš pro INEX-SDA, například na podzim jsi pomáhala připravovat program na každoroční Setkání vedoucích v Kosteckých Horkách. Kdy ses vlastně poprvé dozvěděla o naší organizaci?

O INEXu jsem poprvé slyšela v roce 2009 od kamarádky, která mi nadšeně vyprávěla o workcampech, kterých se v létě zúčastnila. O dalších letních prázdninách jsem už na jeden jela.

Na workcampy do zahraničí většinou jezdí mladí lidé vyzkoušet si něco jiného, než by mohli u nás. Byla to tvoje první zkušenost s dobrovolnictvím? Jak se vlastně studentka podnikové ekonomiky a managementu dostane k něčemu takovému?

Byla to moje první dobrovolnická zkušenost. Chtěla jsem se zlepšit v angličtině, vycestovat, poznat jinou zemi a potkat lidi v mém věku z jiných zemí. Doporučovaná varianta workcampu se naskytla jako ideální a finančně dostupná.

Foto: Lee Minsuk

hodla, že bych chtěla zkusit být vedoucí na workcampu tady v ČR, tedy vést mezinárodní skupinu dobrovolníků a zajišťovat komunikaci s místním partnerem a INEXem. Brala jsem to jako výzvu a měla jsem radost, že jsem to zvládla, a líbilo se mi to. Takže o těchto prázdninách jsem vedla workcamp znovu. Navíc jsem se zúčastnila Školení školitelů a začala školit budoucí vedoucí workcampu. A v tom bych chtěla pokračovat.

Spousta mladých lidí, co vyjedou na workcamp, pak má chuť se zapojit do něčeho i u nás v Česku. Několik desítek z nich je proškolená a stanou se dobrovolními vedoucími českých mezinárodních

Foto: Tea Mastelic

Lucko, jak dlouho jsi vlastně dobrovolnicí pro INEX-SDA? Jaká byla tvoje cesta ke školitelce dobrovolníků?

Už to bude tři a půl roku. Na svůj první workcamp jsem vyjela jako účastnice do Itálie, další rok jsem byla ve Finsku a ten další na Islandu. Pak jsem se roz-

projektů, většinou pomáhají v malých vesnicích a odloučených lokalitách. Jak vlastně vypadá takové školení v praxi? Školení vedoucích workcampů je o tom, že zájemci odjedou do školicího střediska v Kosteckých Horkách. Tam stráví nabitý a záživný víkend. Potkají lidi, kteří

jsou „na stejné vlně“. Školení je rozděleno do několika bloků, které jsou jak teoretické, tak praktické. Snažíme se budoucí vedoucí workcampu připravit na projekt a usnadnit jim roli vedoucích tým, že jim předáme naše zkušenosti.

Myslíš si, že je důležité vedoucí workcampů proškolovat? Nestačilo by je prostě poslat na projekt?

To by určitě nestačilo. Naši vedoucí workcampu sice většinou jezdili jako účastníci na workcamp, ale přece jen mají větší zodpovědnost a s tím jsou spojené i další povinnosti, jako je vedení jednoduchého účetnictví, psaní infosheetu, psaní závěrečné zprávy a další formality. Také zastupují organizaci INEX-SDA, takže mají zahrnutý i blok komunikace s médii.

Jaké ještě jiné aktivity v INEXu sis vyzkoušela?

Minulý rok jsem se podílela společně s ostatními na přípravě a organizaci večír-

PUTOVNÍ VÝSTAVA KULTUR8

Kultur8 je putovní výstava fotografií zobrazující každodennost v sedmi zemích globálního Jihu a České republiky očima dobrovolníků, kteří v těchto zemích pracovali. Výstava přibližuje realitu všedních dní života v Keni, Zambii, Etiopii, Ghaně, Mongolsku a Vietnamu.

V každé zemi byla zachycena identická témata, která umožňují srovnávat místní kulturu a životní styl. Na fotografiích jsou předměty, situace a lidé, se kterými se dobrovolníci setkali v zemích svého dočasného působiště (mezi červencem a listopadem 2009). ve stejném období byla na fotce obdobná série fotografií také v České republice, aby bylo možné přímé srovnání s českou realitou. Cílem výstavy Kultur8

je podnítit úvahy nad životní úrovní, kulturou a způsobem života v zobrazovaných zemích a jejich souvislostmi.

Na výstavě se podílí kolektiv dobrovolníků GLENíci 2009 – skupina sedmi českých účastníků programu GLEN 2009, tři účastníci Evropské dobrovolné služby v Ghaně a fotografka v České republice.

Máte-li tip na výstavní prostory nebo byste chtěli s naší pomocí uspořádat výstavu v místní škole, knihovně nebo třeba domově seniorů, neváhejte nám napsat na grv@inexsda.cz. Výstavu půjčujeme bezplatně.

NOVINKY IN A EX

IN

Náš tým posílil keňský stážista Sammi z Nairobi

Osmý ročník kampaně Fotbal pro rozvoj přinesl pro INEX milou novinku v podobě stáže jednoho z členů partnerské organizace Mathare Youth Sport Association (MYSA) z Keni. Na tři měsíce se z Nairobi do naší pražské kanceláře přesunul Samuel Musembi, který se zapojil do příprav Fotbalu pro rozvoj. Pořádal workshopy pro děti a mládež, podílel se na kampani a měl možnost využít svých dobrovolnických zkušeností z keňské organizace MYSA, která pracuje s tamějšími dětmi. Jakou zkušenost si Sammi odnáší z dobrovolnické stáže v INEXu? „Nothing comes on the silver plate, there should be effort applied for further benefit.“

Téma udržitelnosti získává své místo na českých workcampech

INEX se každoročně zapojuje do různých mezinárodních kampaní organizace Alliance of European Voluntary Service Organisations, které jsme dlouhodobě členy. Jednou z nich je i tzv. International Campaign for a Sustainable Voluntary Service, která podporuje aktivity vedoucí ke zlepšení životního prostředí a výchovy k udržitelnosti. V letošním roce se nám podařilo toto téma otevřít i na některých workcampech v České republice, kde naši vedoucí a dobrovolníci uspořádali několik workshopů s touto tematikou. Například

na workcampu v Touloucových Maštalích se konal recyklační workshop (výroba peněženek z nápojových kartonů), do kterého se kromě účastníků workcampu zapojili také místní lidé.

Access 4 All: workcampy se otevírají opravdu všem

V létě 2013 se nám ve spolupráci se zahraničními partnerskými organizacemi i místními NNO a institucemi podpořilo připravit a vyslat osm českých dobrovolníků s fyzickým či sociálním znevýhodněním na workcampy, semináře v zahraničí, ale i na roční projekt v rámci Evropské dobrovolné služby. Pro další rozvoj obdobných dobrovolnických projektů vznikla v rámci našeho Dobrovolnického Klubu DoKu pracovní skupina Inkluze, která bude tuto iniciativu podporovat i v dalších letech. Inspiraci čerpáme z pracovní skupiny Access 4 All, jejímiž jsme v rámci mezinárodní sítě Alliance členy.

Rozšiřujeme nabídku projektů po celé republice

V roce 2013 se nám podařilo ve spolupráci s 26 partnerskými organizacemi zorganizovat 34 dobrovolnických projektů v různých koutech republiky. Šest z nich bylo na pěti nových místech, tedy i s novými partnery. Šlo například o workcamp Foster the City v Plzni, který vznikl ve spolupráci s organizací Plzeň 2015. Společně se Svazem obcí Touloucovy Maštale jsme dali dohromady workcamp Renovate a Rock Town of Mastale v obci Proseč u Skutče a v okolí. Spolu se sdružením Futura zaměřeným na moderní umění jsme na zámku v Třebešicích zrealizovali dva workcampy Contemporary Art in Chateau Trebesice. Ve Vlaštickách u Opavy proběhl workcamp One Flew Over the Swallow's Nest ve spolupráci se sdružením HOLOS a na workcampu Nature and Natural Architecture in Jeseniky v bývalém vojenském prostoru MUNA spolupracovalo Hnutí Brontosaurus Jeseniky.

Čeští dobrovolníci pomáhají udržet české tradice nejen v Bataypoře

Kromě brazilské Bataypory, kde každoročně čeští dobrovolníci v rámci workcampu pomáhají udržovat českou kulturu v místních původně českých komunitách, se během léta 2013 podařilo rozjet další obdobný projekt. Ve spolupráci s Českou kulturně osvětovou společností Čechohrad se konal první dobrovolnický projekt v českých komunitách na Ukrajině, konkrétně v Čechohradu, Bohemce, Alexandrovce a Bratské. Naše dobrovolnice zde pomáhala místnímu českému učiteli, jak jinak než s rozvíjením české kultury a jazyka.

Visegrádsko-balkánský workcamp na Karlovarsku

Na přelomu července a srpna jsme společně se Svazem obcí Sladkovský les uspořádali v okolí Bečova nad Teplou speciální projekt na podporu dobrovolnictví ve středoevropských a balkánských zemích. Sjelo se celkem devět dobrovolnic z České republiky, Slovenska, Maďarska, Polska, Chorvatska a Albánie. V rámci projektu Learn, Volunteer, Share, pod jehož hlavičkou se workcamp konal, se nám podařilo vyslat také několik dobrovolníků na workcampy do Bosny a Hercegoviny a Srbska.

EX

Co v INEXu mění nový občanský zákoník

S prvním lednem 2014 vstupuje v platnost nový občanský zákoník. Jelikož se výrazně mění právní úprava týkající se neziskového sektoru, má zákoník dopad i na naši organizaci. Rada organizace proto již v roce 2012 začala zvažovat různé možnosti dalšího fungování s ohledem na právní status organizace. A výsledek? Od 1. 1. 2014 je z nás zapsaný spolek tj. nástupnickou entitou občanského sdružení. Z možných variant (dále ústav nebo transformace na o. p. s.) je tato možnost pro naši organizaci nejvhodnější. Aktuálně zároveň probíhá úprava stanov sdružení tak, abychom vyhověli novému právnímu řádu.

Evropská dobrovolná služba v novém kabátě

Od roku 2014 nastává nové sedmileté období programů Evropské Unie pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport, tentokrát pod názvem „Erasmus +“. Tento program slučuje 7 dosavadních programů (např. Erasmus, Leonardo, Comenius, Grundtvig či Mládež v akci) do jediného, jehož hlavním cílem je zlepšování dovedností a zaměstnatelnosti účastníků a podpora rozvoje vzdělávacích systémů. Díky němu bude mít možnost více než 4 milióny mladých lidí, studentů a dospělých, získat

zkušenosti a dovednosti ve formě studia, školení nebo dobrovolnické činnosti v zahraničí. Evropská dobrovolná služba je jednou z aktivit nového programu a dobrovolníci ve věku 17-30 let budou mít i nadále možnost strávit až jeden rok v zahraničí prací pro neziskovou nebo státní organizaci s finanční podporou Evropské unie.

„Nemůžeme dopustit, aby ideály a energie mladých přišly nazmar“

To jsou slova Richarda Dictuse, výkonného koordinátora Programu dobrovolníků OSN (United Nations Volunteers) při příležitosti zveřejnění nové Strategie dobrovolnictví mládeže na roky 2014–2017, na jejímž vzniku se podílelo kolem 50 organizací z celého světa. Celou strategii, která zajímá i nás v INEXu a která pomůže udávat jednotný směr dalšího rozvoje dobrovolnictví pro následující roky, si můžete přečíst na stránkách www.unv.org.

Rok 2015 se blíží, co pak? Nová rozvojová agenda je na světě

Jedním z témat naší organizace je i globální rozvojové vzdělávání, proto nás zajímá, co se bude v této oblasti dít po roce 2015, kam míří tzv. Rozvojové cíle tisíciletí. Stejnou otázku již řeší i mezinárodní organizace, a proto byla v květnu 2013 představena zpráva A New Global Partnership: Eradicate Poverty and Transform Economies through Sustainable Development, kterou vytvořil 27členný tým uznávaných odborníků z pověření generálního tajemníka OSN. Zpráva ukazuje, kam by se měla globální rozvojová agenda vydat po roce 2015. ve stručnosti představujeme nejvýznamnější body: zaměřit se na všechny, transformace ekonomiky ve prospěch pracovních příležitostí, podpora efektivních, otevřených a odpovědných institucí, podpora nových globálních partnerství a udržitelného rozvoje.

ku na oslavu prosincového Mezinárodního dne dobrovolnictví, který se konal v klubu Café v Lese. Také občas zajdu na INEX-puby, které pořádá DoK jednou za měsíc. Vyzkoušela jsem si i účast na zážitkovém kurzu Plavba.

Využila jsi něco z toho, co ses na seminářích a školeních naučila, ve svém životě? Bylo ti to vlastně k něčemu?

Každé takové školení nebo seminář je v první řadě zážitek. Pamatuji si na školení, jehož součástí byla i rétorika nebo první pomoc. To se pak hodí všude. Vůbec poprvé jsem se tady doslechla o zážitkové pedagogice a metodách reflexe. Dále jsem získala tipy na hry, energizery a teambuildingové aktivity, které mohu využít i v práci s dětmi. Mám pocit, že se zdokonaluji a jsem si jistější ve výstupech a jednání s lidmi. Myslím, že mé aktivity v INEXu přispěly k tomu, že jsem se rozhodla pro vedlejší specializaci – učitelství ekonomických předmětů. I když nechci, aby to vyznělo, že lektorování je totéž jako učitelství.

Lucie Ptáčníková

Pochází z Prahy a studuje Vysokou školu ekonomickou v Praze. Má ráda cestování a sport, nejvíce ji baví jízda na kolečkových bruslích, turistika a volejbal. V létě jezdí na dětské tábory jako oddílová vedoucí. Působí také jako instruktorka in-line bruslení. Ráda spolupracuje s různými neziskovými organizacemi.

Foto: archiv Lucie Ptáčníkové

CESTA SVĚTEM

Zpravodaj občanského sdružení INEX-SDA,
zima 2013/2014

Vydavatel: INEX – Sdružení dobrovolných aktivit,
Varšavská 30, 120 00 Praha 2

Vydání připravili: Adéla Jansová a kol.

Autoři textů a fotografií: Klára Vacková
(roz. Lakomá), Veronika Zrníková, Adna
Hindija, Kateřina Bujárková, Jan Charvát,
Lukáš Machula, Jarmila Řehořková, Agata
Kasprzak, Jitka Pultarová, Masayuki Sano,
Barbora Vaněčková, Michaela Krutilová,
Veronika Bröcknerová, Ondřej Bradáč, Vendula
Švadlenková, Lucie Ptáčníková, Tomáš Princ

Grafická úprava: Vilém Černý

Jazykové korektury: Martina Čechová

Tisk: Tiskárna Polygraf s. r. o., Turnov

Náklad: 2000 ks

Distribuci zajišťují naši dobrovolníci.

© INEX – Sdružení dobrovolných aktivit, 2014

**ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ**

Tato publikace byla vytvořena s finanční podporou Evropské komise. Za obsah plně zodpovídá INEX-SDA, názory v ní obsažené nelze interpretovat jako stanovisko donora. Za dlouhodobou podporu děkujeme Ministerstvu zahraničních věcí ČR, Ministerstvu vnitra ČR, Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR a programu Mládež v akci.